

ВІСНИК *української громади в Хорватії* ***VJESNIK*** *ukrajinske zajednice u Hrvatskoj*

Номер 45, 5/2016.

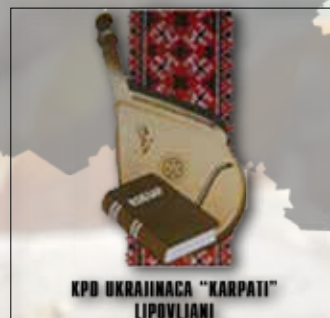
Broj 45, 5/2016.

UKRAJINSKA ZAJEDNICA REPUBLIKE HRVATSKE

UKRAJINSKA ZAJEDNICA
GRADA ZAGREBA

KPD UKRAJINACA "KARPATI"
LIPOVLIANI

Izdavač: **Ukrajinska zajednica Republike Hrvatske**
Видавель: **Українська громада Республіки Хорватія**
Kardinala Alojzija Stepinca 45, 32 000 Vukovar
Tel: 032/493-224 ; Fax: 032/493-224
e-mail: ukrajinskazajednica.hr@gmail.com
MB: 2331748 ; OIB: 35971824466
Žiro račun u Hypo Alpe-Adria banci: 2500009-1102188395
Uredništvo Vjesnika: **Svetog Roka 53A, 31 000 Osijek**
Tel: 098/ 1933-288 ; e-mail: vjesnikuz@gmail.com ; ISSN 1847-327X
"Vjesnik" je dvomjesečnik, izlazi šest puta godišnje
Naklada: **1000 primjeraka**
Tisak: **Grafika d.o.o., Strossmayerova 295, 31 000 Osijek**

За видавця: **Михайло Семенюк**
За издавача: **Mihajlo Semenjuk**
Головний редактор: **Оксана Мартинюк**
Glavni urednik: **Oksana Martinjuk**
Редакція: **Борис Гралюк, Микола Застрижний, Іван Семенюк, Віктор Камінський, Славко Бурда, Олеся Беч**
Uredništvo: **Boris Graljuk, Nikola Zastrižni, Ivan Semenjuk, Viktor Kaminskyj, Slavko Burda, Olesja Beč**
Лектор хорватської мови: **Нівес Романек**
Lektor hrvatskog jezika: **Nives Romanjek**
Дизайн та комп'ютерна верстка: **Назар Стурко**
Dizajn i kompjuterski prijelom: **Nazar Sturko**

ЗМІСТ - SADRŽAJ

НОВИНИ З ДІЯЛЬНОСТІ УКРАЇНСЬКОЇ ГРОМАДИ РЕСПУБЛІКИ ХОРВАТІЯ

NOVOSTI IZ DJELATNOSTI UKRAJINSKE ZAJEDNICE REPUBLIKE HRVATSKE

- 4 Президент України зустрівся з новопризначеним Прем'єр-міністром Хорватії Андреєм Пленковичем
- 4 Дипломатичне прийняття з нагоди 25-ої річниці незалежності України. *Посольство України в Республіці Хорватія*
- 5 У организацији Veleposlanstva Ukrajine u RH u Zagrebu održan diplomatski prijem povodom 25. godišnjice neovisnosti Ukrajine. *Oksana Martinjuk*
- 7 Dan Ukrajinske ulice u Zagrebu. *Ivan Semenjuk*
- 8 До членів Ради Директорів СКУ та Складових Організацій СКУ. *Ірина Мицак*
- 8 Posjet Veleposlanstvu Ukrajine u RH. *Andrej Has*
- 9 На putu hrvatsko-ukrajinske uzajamnosti. *Jevgenij Paščenko*
- 10 U Lipovljanima održana IX. središnja manifestacija Ukrajinske zajednice RH. *Ivan Semenjuk*
- 12 У Липовлянах відбулася IX центральна маніфестація українців у Хорватії. *Іван Семенюк*
- 13 XV. ukrajinska smotra dječjeg stvaralaštva pod nazivom "160. obljetnica rođenja znamenitog ukrajinskog pjesnika Ivana Franka". *Jasna Bek*
- 14 XV український огляд дитячої творчості присвячений 160-ій річниці від народження українського письменника І. Франка. *Оксана Мартинюк*
- 15 Ukrajinska zajednica RH sudjelovala u Međunarodnom projektu "Okusi Dunava". *Marija Semenjuk Simeunović*

З УКРАЇНСЬКИХ ГРОМАД У СВІТІ

- 16 У Румунії відкрили пам'ятник Тарасу Шевченку. *Михайло Семенюк*
- 17 Найбільша кількість пам'ятників у світі Тарасові Шевченку. *Радіо Свобода*
- 17 Сімдесят українських військовослужбовців у Баня Луці. *с. Еммануїла Вішка*

ВІСТІ З УКРАЇНИ

- 18 Норвегія засудила Росію щодо незаконної окупації Криму та агресії на Донбасі.
- 18 Norveška je osudila Rusiju zbog nezakonite okupacije Krima i agresije na Donbasu.
- 18 Zajednička deklaracija o međusobnoj suradnji Ukrajine i Kraljevine Norveške. *Lidija Sturko Kaluđer*
- 19 Україна сподівається на підтримку НАТО у спонуканні Росії до виконання Мінських угод.

ДІЯЛЬНІСТЬ НАШИХ ТОВАРИСТВ - DJELATNOST NAŠIH DRUŠTAVA

- 20 Uspješni nastupi UKPD "Ukrajina" iz Slavonskog Broda. *Jasna Bek*
- 21 Дні української культури у Вуковарі. *Тетяна Рамач*
- 22 Dani ukrajinske kulture u Vukovaru. *Olesja Beč*
- 23 Nastup UKPD "Taras Ševčenko" na 6. folklornoj manifestaciji "Slavonija u srcu i duši". *Lidija Has*
- 24 UKPD "Andrij Peli" Šumeće na manifestaciji "Inati se Slavonijo". *Viktorija Tunjić*
- 24 Održana Izvještajna skupština UKPD "Lesja Ukrajinka" - Osijek. *Olesja Martinjuk*
- 25 U Osijeku obilježena 25. godišnjica neovisnosti Ukrajine. *Olesja Martinjuk*
- 25 У Осієку відзначили 25-у річницю незалежності України. *Олеся Мартинюк*

ЦЕРКВА - НАШ ГОЛОВНИЙ ОСЕРЕДОК

- 26 Свято Христа - Царя в Осієку. *Лідія Стурко Калуджер*
- 27 Proslavljeni blagdani u Grkokatoličkoj župi Slavonski Brod. *Aleksandar Hmilj*
- 27 Свято Покрова — це свято молитви заступництва. *Наталія Томків*
- 29 Blagdan Pokrova /Zaštite/ Presvete Bogorodice. *Natalija Tomkiv*

POVIJESNE LIČNOSTI UKRAJINE

- 30 Volodymyr Vernadskyj - suosnivač Ukrajinske akademije znanosti. *Sergej Burda*
- 31 Роман Лубківський. Поезія.

Naslovna strana: Organizatori IX. središnje manifestacije Ukrajina u RH, KPD Ukrajina "Karpati" Lipovljani.

Zadnja strana: Dani ukrajinske kulture u Vukovaru.

Президент України зустрівся з новопризначеним Прем'єр-міністром Хорватії Андреєм Пленковичем

«На полях» саміту Європейської народної партії в Маастрихті Президент України Петро Порошенко провів двосторонню зустріч з новим главою хорватського уряду, колишнім Головою Делегації Європарламенту в Україні Андреем Пленковичем.

Петро Порошенко привітав Андрея Пленковича з обранням на посаду Прем'єр-міністра Республіки Хорватія та подякував за ті зусилля, яких

хорватський дипломат докладав на попередній посаді в Європейському Парламенті.

Президент України висловив сподівання, що Андрей Пленкович залишиться справжнім другом нашої держави та продовжить надавати Україні дипломатичну підтримку вже в новій якості.

Було обговорено окремі питання двосторонньої співпраці в економіч-

ній, енергетичній та гуманітарних сферах. Петро Порошенко підкреслив, що Україна зберігає інтерес до приєднання до Адріатично-Балтійсько-Чорноморської ініціативи, яку активно просуває Хорватія.

Домовлено про візит Прем'єр-міністра Хорватії до України найближчим часом.

Офіційне інтернет-представництво Президента України, 20. жовтня 2016.

Дипломатичне прийняття з нагоди 25-ої річниці незалежності України

● Посол України в РХ Олександр Левченко

У Загребі 19 жовтня 2016 року в організації Посольства України в Республіці Хорватія відбулося дипломатичне прийняття з нагоди 25-ої річниці незалежності України. Привітати українців зі святом прийшли численні хорватські гості, зокрема заступник спікера Хорватського Сабору Желько Райнер, спеціальний представник Голови Сабору Інєс Стреня - Линич, мер Загреба Милан Бандич, радники

Президента РХ Даріо Михелин та Мате Гранич, екс-Президент РХ, Голова товариства хорватсько-української дружби Степан Месич, керівництво Міністерства закордонних і європейських справ РХ та Міністерства оборони РХ, глави дипломатичних місій країн, акредитованих в РХ, лідери і активісти української діаспори та представники інших національних меншин.

Посол України в Хорватії Олек-

сандр Левченко звернувся до присутніх з промовою.

Святкову атмосферу заходу створили виступ народної артистки України, солістки оперного театру м. Рієка Ольги Камінської та чудова музика скрипаля Ореста Шургота. Були також презентовані твори українських художниць Дарії Лисенко та Олени Соколовської.

Посольство України в Республіці Хорватія

U organizaciji Veleposlanstva Ukrajine u RH u Zagrebu održan diplomatski prijem povodom 25. godišnjice neovisnosti Ukrajine

● Oleksandr Levchenko i gradonačelnik Zagreba, Milan Bandić

● Oleksandr Levchenko i gradonačelnik Lipika Vinko Kasana

U Zagrebu je 19. listopada 2016. godine u organizaciji Veleposlanstva Ukrajine u Republici Hrvatskoj u hotelu "Westin" održan diplomatski prijem povodom 25. godišnjice neovisnosti Ukrajine.

Veleposlanik Ukrajine u Hrvatskoj Oleksandr Levchenko zaželio je gostima dobrodošlicu i tradicionalno održao

opstali. Putinov blitzkrieg je propao, a osvajačka armija je zaglavila u Doneckoj stepi. Danas smo već izgradili borbenu vojsku koja je sposobna zadržati neprijatelja, a uz podršku međunarodne zajednice i njenih sankcija imamo sve izgleda pobijediti na mirni način." Oleksandr Levchenko naglasio je da je ovaj rat u Ukrajini promijenio ne samo Ukrajinu

što je hrvatski narod prošao prije više od dvadeset godina. Zato možda i nema drugog naroda koji bi nas bolje razumio od Hrvata. Zato, upravo Hrvatska nam pruža u ova teška vremena iskrenu i svesrdnu pomoć." Oleksandr Levchenko istaknuo je da Hrvatska kao članica EU-a i NATO-a aktivno sudjeluje u donošenju svih odluka usmjerenih na zaštitu suve-

● Olga Kaminska

● Orest Šurgot

prigodni govor. Veleposlanik je istaknuo kako Ukrajina još uvijek prolazi kroz teško razdoblje jer već više od dvije godine u Ukrajini traje rat, ali Ukrajina se ne predaje i slavi svoju neovisnost u ratu nastavljajući borbu za neovisnost, slobodu i opstanak. Bez obzira na situaciju u Ukrajini, ratne nevolje i velike žrtve, u govoru veleposlanika zvučala je optimistična nota: "U bitki s najvećom zemljom svijeta koja ima ne baš najbolju, ali ogromnu i do zuba naoružanu vojsku, mi nismo klonuli, nego smo izdržali i

već i cijeli svijet. Isto tako, naglasio je da se Ukrajina, vodeći obrambeni rat u isto vrijeme trudi ostvariti sveobuhvatne eurointegracijske reforme: "Do kraja godine očekujemo ukidanje viznog sustava od strane EU-a. To će biti ne samo logična i zaslužena odluka nego i izuzetno snažna demonstracija solidarnosti." Govoreći o solidarnosti, veleposlanik je podsjetio "da Ukrajinci i Hrvati imaju izuzetno slične povijesne sudbine i da danas naš narod ustvari proživljava ono

reniteta i teritorijalnog integriteta Ukrajine, uključujući i sankcije protiv okupatora. Stoga je g. Levchenko zahvalio svim kolegama diplomatima, predstavnicima Hrvatskog sabora i drugih državnih tijela, kao i cijelom državnom vrhu Republike Hrvatske.

Posebnu zahvalnost veleposlanik Ukrajine uputio je velikom prijatelju Ukrajine i ukrajinskog naroda novom predsjedniku Vlade Republike Hrvatske gospodinu Andreju Plenkoviću, istaknuvši kako je g. Plenković obnašajući dužnost predsjednika Izaslanstva Europskog parlamenta u Ukrajini i predsjednika Parlamentarne skupine za suradnju između EU i Ukrajine dao sve od sebe i puno toga učinio da bi osigurao pomoć Europe Ukrajini u europskim integracijama, ali i u njejoj borbi s agresorom. Veleposlanik Ukrajine u RH zahvalio je Andreju Plenkoviću, zaželio puno uspjeha na novoj dužnosti te ponosno istaknuo da je predsjednik Ukrajine Petro Porošenko za izuzetni doprinos Ukrajini

● Veleposlanik i predstavnici Ukrajinske zajednice RH

● Представници цркве

odlikovao Andreja Plenkovića ordenom "Za zasluge".

U svom govoru, veleposlanik Levčenko spomenuo je i nogometaša Ivicu Pirića koji je godinama igrao za ukrajinske klubove, a kad je došao rat, nije ostao po strani već je pokrenuo veliku humanitarnu akciju: "Zahvaljujući nje-

je ove godine Ivica Pirić imenovan počasnim konzulom Ukrajine u Hrvatskoj, te isto tako, poput gospodina Plenkovića, postao za Ukrajinke pravi heroj koji utjelovljuje velikodušnost i plemenitost hrvatskog naroda.

Iskrene riječi zahvale uputio je veleposlanik i počasnom konzulu Ukrajine u

govom dobročinstvu prošle i ove godine na hrvatskom Jadranu su se odmorila i rehabilitirala 150 ukrajinska branitelja i nekoliko stotina djece iz obitelji stradalih vojnika kao i iz obitelji izbjeglica." Oleksandr Levčenko naglasio je kako

Hrvatskoj Nikoli Turčiću koji također pomaže zbrinjavati djecu iz Ukrajine koja su doživjela strahote rata.

Oleksandr Levčenko srdačno je zahvalio svima koji su sudjelovali u humanitar-

noj akciji prijema djece i vojnika iz Ukrajine, te ovu plemenitu akciju nazvao "posebnom pričom" u povijesti prijateljstva Ukrajine i Hrvatske: "Humanitarna akcija prijema ukrajinske djece na Jadranu je već postala posebna dirljiva priča u povijesti ukrajinsko-hrvatskog prijateljstva. U nju su uključene stotine ljudi u Hrvatskoj i Ukrajini, brojni primorski gradovi i praktički sve županije Hrvatske koje se brinu o djeci iz pobratimljenih županija Ukrajine."

Za posebnu pomoć Ukrajini i ukrajinskoj nacionalnoj manjini u Hrvatskoj Oleksandr Levčenko uručio je zahvalnice gradonačelniku Grada Zagreba Milanu Bandiću i gradonačelniku Grada Lipika Vinku Kasani.

Diplomatskom prijemu nazočili su brojni visoki gosti, uključujući pomoćnika predsjednika Hrvatskog sabora Željka Reinera, specijalnu izaslanicu predsjednika Hrvatskog sabora Ines Strenju Linić, gradonačelnika Zagreba Milana Bandića, savjetnike predsjednice RH Matu Granića i Daria Mihelina, bivšeg predsjednika RH, predsjednika Društva ukrajinsko-hrvatskog prijateljstva Stjepana Mesića, rukovodstvo Ministarstva vanjskih i europskih poslova RH i Ministarstva obrane RH, veleposlanike zemalja akreditiranih u RH, predsjednike ukrajinskih udruga u Hrvatskoj, svećenike, aktiviste i pripadnike ukrajinske nacionalne manjine i drugih nacionalnih manjina, predstavnike medija.

Svojim nastupom prijem su uveličali Narodna umjetnica Ukrajine, solistkinja HNK Ivana pl. Zajca u Rijeci Olga Kaminska i poznati zagrebački violinist, profesor Orest Šurgot. Uzvanicima su bile predstavljene slike umjetnica Darije Lysenko i Olene Sokolovske.

Druženje se nastavilo u lijepoj atmosferi.

Oksana Martinjuk

● Представници Української громади РХ

Dan Ukrajinske ulice u Zagrebu

U organizaciji UKPD "Kobzar" - Zagreb, Veleposlanstva Ukrajine u RH i Ukrajinske zajednice RH, dana 15. listopada 2016. godine organizirana je i održana manifestacija pod nazivom "Dan Ukrajinske ulice u Zagrebu".

Novom Zagrebu dobila ime "Ukrajinska ulica". U znak sjećanja na taj događaj, u Ukrajinskoj ulici je tom prigodom postavljen spomen-kamen kao spomenik na međusobno prijateljstvo naroda ovih dviju država i zasađeno stablo kestena iz Ukrajine koje još uvijek raste i podsjeća

Nakon priznavanja Republike Hrvatske samostalnom državom, donesena je odluka da se dio ulica u Zagrebu imenuje po imenima država koje su među prvima priznale samostalnu Hrvatsku. Ukrajina je među prvim državama priznala samostalnost Hrvatske, stoga je jedna od glavnih ulica u naselju Travno u

na ovo prijateljstvo. Drvo kestena zasađeno je zato što je kesten simbol grada Kyjiva.

Prije dvije godine u Ukrajinskoj ulici je postavljen i spomenik velikanu Ukrajine Tarasu Ševčenku, te se na taj način međusobno poštovanje naroda ovih dviju država još više učvrstilo. Svake godine u

organizaciji Veleposlanstva Ukrajine u RH i Ukrajinske zajednice RH obilježava se "Dan ukrajinske ulice u Zagrebu", kao podsjetnik na obostrano priznavanje samostalnosti ovih dviju država, njihove dobre međusobne odnose, a sada i sjećanje na velikana Ukrajine – Tarasa Ševčenka.

Svečani program počeo je u 10,30 sati kod spomenika Tarasu Ševčenku pjevanjem himne RH i Ukrajine u izvođenju pjevačke skupine KPD Ukrajinaca "Karpati" iz Lipovljana. Uslijedilo je polaganje vijenaca predsjednika Ukrajinske zajednice RH, izaslanika predsjednika Hrvatsko-ukrajinskog društva iz Zagreba, te veleposlanika Ukrajine u RH. Kulturni program je nastavljen pjevanjem pjesama Tarasa Ševčenka u izvedbi "Karpata", zatim recitiranjem pjesama Tarasa Ševčenka ostalih izvođača, a program je bio obogaćen prigodnim govorima o liku i djelu velikana Ukrajine od strane veleposlanika Ukrajine u RH Nj. E. Oleksandra Levčenka, predsjednika Ukrajinske zajednice RH Mihajla Semenjuka te predsjednika UKPD "Kobzar" Zagreb Slavka Burde.

Program je nastavljen kod stabla kestena i spomen-kamena hrvatsko-ukrajinskog prijateljstva pjevanjem himni u izvođenju "Karpata" iz Lipovljana, te prigodnim kratkim kulturnim programom, koji je bio popraćen prigodnim govorima veleposlanika Ukrajine u RH Oleksandra Levčenka, izaslanika predsjednika hrvatsko-ukrajinskog društva iz Zagreba ujedno i bivšeg veleposlanika RH u Ukrajini Marjana Kombola te predsjednika Ukrajinske zajednice RH Mihajla Semenjuka. U programu manifestacije sudjelovali su predstavnici Ukrajinske zajednice RH, brojni pripadnici ukrajinske nacionalne manjine, suradnici Veleposlanstva Ukrajine u Hrvatskoj, hrvatski studenti ukrajinisti te studenti iz Kyjiva i Ljviva koji su došli stažirati na Sveučilište u Zagrebu.

Po završetku programa, nazočni su mogli degustirati ukrajinska nacionalna jela i pića koja su pripremili Veleposlanstvo Ukrajine u RH i novootvorena trgovina s ukrajinskim specijalitetima u Zagrebu pod imenom "Boršč".

Program je nastavljen u 18,00 sati u prostorijama UKPD "Kobzar" Zagreb u Vodovodnoj ulici kratkim izlaganjima na teme: 160- godišnjica rođenja ukrajinskog pisca Ivana Franka, 150-godišnjica rođenja prvog predsjednika Ukrajinske Narodne republike Myhajla Hrušovskog, te predstavljanjem novih knjiga Grigorija Burdukala "Sjećanja" i Sergeja Burde "Putujem Ukrajinom".

Ivan Semenjuk

До членів Ради Директорів СКУ та Складових Організацій СКУ

Святкування 50-ліття Світового Конгресу Українців у 2017 році

Світовий Конгрес Українців

Ukrainian World Congress

Як вам відомо, у 2017 р. Світовий Конгрес Українців (СКУ) планує відзначити свій 50-літній ювілей. Незважаючи на те, що буде офіційне оголошення про майбутні події з деталями, ми пишемо, щоб представити вам деякі попередні дати, які ви можете взяти до уваги при плануванні календаря вашої організації на 2017 рік.

26 лютого 2017 р. – початок святкування 50-ліття СКУ в Торонто, Канада.

25-26 серпня 2017 р. - святкування 50-ої річниці СКУ в поєднанні з Річними загальними зборами СКУ в Києві, Україна

27-29 серпня 2017 р. - святкування 50-ої річниці СКУ у Львові, Україна

10-11 листопада 2017 р. - наукова конференція з нагоди 50-ліття СКУ в Торонто, Канада

10 листопада 2017 р. - бенкет з нагоди 50-ліття СКУ в Торонто, Канада

11 листопада 2017 - гала святкування

ня 50-ої річниці СКУ в Торонто, Канада

Події відбуватимуться по всьому світу, і ми будемо інформувати вас про ці події, як тільки будуть затверджені плани.

Ми також звертаємося до вас почати планування заходів у своїх громадах і повідомити нам якомога швидше ваші дати і плани, щоб ми могли поділитися цією інформацією з усіма.

Ірина Мицак, Голова Світової комісії з відзначення 50-ліття заснування СКУ

Posjet Veleposlanstvu Ukrajine u RH

Učenici iz Kaniže posjetili Veleposlanstvo Ukrajine u RH i položili vijenac kod spomenika Tarasu Ševčenku u Zagrebu

На позив veleposlanika Ukrajine u Republici Hrvatskoj Oleksandra Levčenka учениці, які поважають наставу, якого вивчення україн-

ського мови і культури у школі "Antun Matija Reljković" Бебрини у Подручній школі Канижа 30. рудна 2016. године посетили су Veleposlanstvo Ukrajine u RH у За-

гребу. Група ученика од 1. до 8. razreda putovali su u Zagreb uz pratnju prof. ukrajinskog jezika Oksane Martinjuk, učiteljice Katarine Sudarević, predstavnice UKPD "Taras Ševčenko" - Kaniža Mirjane i Lidije Has.

U Veleposlanstvu Ukrajine su ih dočekali veleposlanik Oleksandar Levčenko, ataše za kulturu Olga Ros i tajnica Vita Holets. Veleposlanik je pričao učenicima o ukrajinskom povjesničaru, prvom predsjedniku Ukrajinske Narodne Republike, Myhajlu Hruševskom, o Ukrajini i grupama djece ukrajinskih branitelja koja dolaze na odmor u Hrvatsku. Učenici su imali puno različitih pitanja o aktualnoj situaciji u Ukrajini, ulasku Ukrajine u Europsku uniju i NATO, o povratku poluotoka Kryma Ukrajini i druga pitanja. U nastavku susreta djeca su pokazala svoje stečeno znanje kroz pjesmu i recitaciju. Zvučalo je najviše pjesama Tarasa Ševčenka i domoljubnih stihova. Učenici su otpjevali pjesme "Molitva za Ukrajinu", "Odna kalyna" dok je Andrej Has otpjevao pjesmu "Ide Vesna".

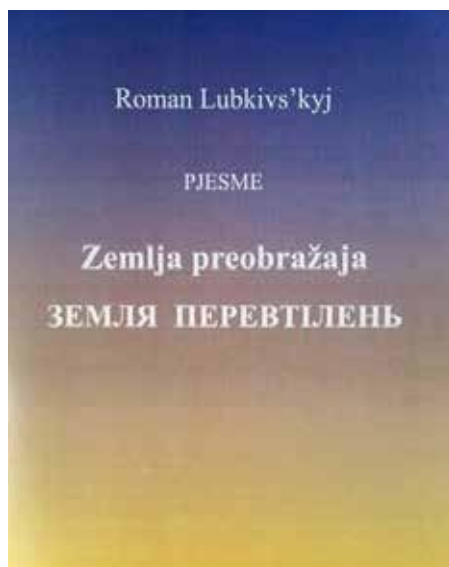
Na povratku kući ученици су посетили споменик великом украјинском писцу, умјетнику и патриоту Украјине, утемелјителју украјинског књижевног језика Тарасу Шевченку у Украјинској улици у Загребу и положили су велики жуто-плави вијенац.

Ovaj dan će ostati u dugom sjećanju i veleposlaniku i učenicima iz Kaniže.

Andrej Has

Na putu hrvatsko-ukrajinske uzajamnosti

Prigodom 25. obljetnice neovisnosti Ukrajine, Katedra za ukrajinski jezik i književnost Filozofskog fakulteta u Zagrebu i Udruga Hrvatsko-ukrajinska suradnja HORUS priredili su u galeriji Sveti Ivan Zelina izložbu ukrajinskih slikara i predstavljanje knjige prijevoda ukrajinskog pjesnika Romana Lubkiv's'kog *Zemlja preobražaja* u prijevodu s ukrajinskog.

Knjiga je nastala u ozračju ukrajinsko-hrvatske suradnje kakvu ostvaruje udruga *Hrvatsko-ukrajinska suradnja*, skraćeno HORUS, u širokom krugu sudionika. Tom krugu pripadaju i autori ove publikacije koja je ujedinila ljude iz Hrvatske i Ukrajine na putu prema plemenitom zadatku uzajamnog zbližavanja tih dvaju zemalja. To je prastari put kojim su, različitim vremenskim periodima, išli predstavnici raznih zanata i pobuda – od pradavnih migracija do suvremenih prepoznavanja...

Središnja osoba knjige je Roman Lubkiv's'kyj, istaknuti ukrajinski pjesnik, prevoditelj, humanist i veliki prijatelj Hrvatske. Ovo je izdanje izraz zahvale piscu na njegovom neumornom sudjelovanju u razvoju ukrajinsko-hrvatskoga prijateljstva.

Roman Mar'janovyč Lubkiv's'kyj je predstavnik slavne generacije ukrajinskih intelektualaca poznatih pod imenom *šestdesjatnyky*. Naziv potječe iz 60-tih godina kada se intelektualna mladež pobunila protiv komunističkog režima koji je duhovnu misao, kao i cijeli društveni sustav držao u raljama dogmi socijalističkog realizma. U težnji prema slobodi istaknuli su se mladi umjetnici svih krajeva široke Ukrajine, dok su posebice poznati bili mladi iz zapadne regije - Galicije. Roman Lubkiv's'kyj potječe upravo s tog područja, iz Ternopil's'kyne, gdje je rođen 1941. i gdje je već u godinama nezaustavljivoga rušenja sovjetskog režima među prvim javno podigao ukrajinsku zastavu žuto-plave boje, omraženih kolora sovjetskih i današnjih neprijatelja Ukrajine. Sudjelo-

vao je u osnivanju pokreta *Rub* koji je ujedinjivao nacionalne snage u oslobođenju od režima. Bio je zastupnik Parlamenta Ukrajine koja je 11. prosinca 1991. priznala neovisnost Republike Hrvatske postavši tako prvom zemljom članicom Ujedinjenih naroda koja je pružila međunarodno priznanje zemlji prema kojoj je ukrajinska javnost uvijek izražavala simpatije – slično stavu prema Ukrajini u Hrvatskoj. Tema Hrvatske je posebice izražena u pjesništvu Romana Lubkiv's'kog koji je višekratno posjećivao zemlju s kojom, kako smatra, postoji prastara povezanost. Odavde potječe i motiv Bijele Hrvatske koji se nerijetko pojavljuje u pjesmama Romana Lubkiv's'kog. Neprekidno se zalagao za uzajamnost prevođenja, potičući na izdavačke projekte, a jedan od takvih poduhvata bio je i prevođenje stvaralaštva slavnog pjesnika Ukrajine - Bogdana Igora Antonyča. Rad je objavljen 2010. u prijevodu Dubravke Dorotić Sesar a knjiga izdana uz potporu obitelji Lubkiv's'kyj. Zalagao se za podizanje spomenika velikanu ukrajinske književnosti Ivanu Franku u Hrvatskoj. Taj pisac je 1908. i 1909. bio na liječenju u Hrvatskoj, a spomenik je 2011. godine podignut uz potporu ukrajinskog veleposlanstva u Republici Hrvatskoj. Tom prigodom je 2012. godine udruga HORUS objavila knjigu *Ivan Franko i hrvatska kulturna baština* ukrajinskog istraživača Volodymyra Galyka. U Lavovu je istaknuti pisac Roman Lubkiv's'kyj stvorio pravo okružje simpatizera Hrvatske. Njegove su knjige obogaćene prijevodima hrvatskog pjesništva. Studenti zagrebačke ukrajini-stike postali su dragi gosti ostarjelog pjesnika koji je znao zagrijati duše hrvatske mladeži toplim prijemom na svome imanju u okolici Lavova. Uz tradicionalnu se vatru čitalo ukrajinsko i hrvatsko pjesništvo koje je ostajalo u dušama mladih ukrajini-sta što ih je potaknulo na izdavanje ove knjige.

Željom da se hrvatskoj javnosti predstavi pjesnik Roman Lubkiv's'kyj, nadahnuti su prijevodi ostvareni pomoću hrvatskih intelektualaca koji su diplomirali na ukrajini-stici Filozofskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu. Prevođenje poezije je tradicija Sveučilišne ukrajini-stike gdje su se izrazili i prevoditelji Lubkiv's'kog. Svoj su doprinos dale ukrajini-stice Iva Dejanović, Kristina Barać i Zrinka Suk. Glavna zasluga u prezentiranju pjesnika u hrvatskom ruhu pripada Josipu Ralašiću. Mladi je prevoditelj napravio izbor kojim se potrudio predočiti umjetničku koloristiku i tematsku osebnost pisca.

Izdanje je obogaćeno ilustracijama Nade Žiljak koja je već odavno stupila na put hrvatsko-ukrajinskog prijateljstva. Izložba njezinih slikarskih ostvarenja bila je predočena u središnjem muzeju Kijeva – Nacionalnom muzeju ukrajinske umjetnosti, očaravajući bogatstvom boja, originalnim

sadržajem i kompozicijom djela. Sa svoje strane, ukrajinski umjetnici su davno poznati gosti Galerije *Sveti Ivan Zelina*. Cijeli niz slikara iz Ukrajine predstavlja i prikazuje ovdje svoju umjetnost zahvaljujući otvorenosti voditelja galerije, profesora Vilka Žiljka prema Ukrajini.

Knjiga prijevoda Romana Lubkiv's'kog bila je zamišljena kao izraz zahvalnosti prijatelja iz Hrvatske, izraz hrvatsko-ukrajinske uzajamnosti što je i glavni moto udruge HORUS. Međutim, pjesnik nije uspio doživjeti radost ponovnog susreta s njegovom omiljenom Hrvatskom koju je opjevao u svom stvaralaštvu, predstavljao u pjesničkim prijevodima, publicistici, političkoj i društvenoj djelatnosti. Roman Lubkiv's'kyj je umro 2015. godine, ali njegov lik ostaje u sjećanju i predodžbi svih onih koji su ga poznavali i koji ga poznaju po njegovom stvaralaštvu kao jednog od slavni-h predstavnika ukrajinske književnosti, prijatelja Hrvatske, zasluženog predvodnika ukrajinsko-hrvatske suradnje.

Ovom publikacijom knjižnica *Ucrainiana Croatica* obogaćena je još jednom, trinaestom po redu vrijednom publikacijom zahvaljujući plemenitim naporima Vilka i Nade Žiljak te prevoditelja Josipa Ralašića i drugih.

Jevgenij Paščenko

Roman Lubkiv's'kyj rođen je 10. kolovoza 1941. u selu Ostrivec', umro je 23. listopada 2015. i sahranjen je u Ljvivu. Pjesnik je, prevoditelj, diplomat i javna osoba. Šaborski zastupnik Ukrajine od 1990. – 1994. Laureat je Državne nagrade Ukrajine "Taras Ševčenko", kao i književnih nagrada "Maksym Ryl's'kyj" i "Mykola Lukaš". Aktivni je član Znanstvenog društva "Taras Ševčenko". Počasni je profesor Nacionalnog sveučilišta "Ostroz'ka Akademija". Njegova djela prevedena su na mnoge jezike, a cijele zbirke objavljene su u Bjelorusiji, Poljskoj, Rusiji, Slovačkoj.

U Lipovljanima održana IX. središnja manifestacija Ukrajinske zajednice RH

● Organizatori središnje manifestacije, KPD Ukrajinaca "Karpati" iz Lipovljana

Ukrajinska zajednica Republike Hrvatske organizira održavanje svoje središnje manifestacije svake godine u drugom mjestu gdje organizirano, preko svojih kulturno-umjetničkih udruga živi ukrajinska dijaspora u RH. Prva takva središnja ma-

sati u Narodnoj knjižnici i čitaonici Lipovljani, pod pokroviteljstvom Savjeta za nacionalne manjine RH i općine Lipovljani. Organizacijski odbor ove manifestacije čine članovi Predsjedništva KPD Ukrajinaca "Karpati" - Lipovljani

● Izložba slika

nifestacija nakon osnivanja Ukrajinske zajednice RH održana je u Lipovljanima, a sada, po drugi puta, IX. središnja manifestacija Ukrajinaca RH organizirana je opet u Lipovljanima.

Ova je manifestacija održana 1. listopada 2016. godine s početkom u 15,00

na čelu s predsjednikom udruge uz veliku pomoć predsjednika i tajnice Ukrajinske zajednice RH.

Manifestacija je počela promocijom knjige "Sjećanja" Grigorija Burdukala u nakladi Ukrajinske zajednice RH te urednika i promotora g. Slavka Burde,

potpredsjednika Ukrajinske zajednice RH, te recenzenta Bogdana Burdukala, sina autora Grigorija Burdukala. Knjiga je tiskana uz potporu Savjeta za nacionalne manjine RH 2016. godine. U knjizi se opisuje život mladog Grigorija Burdukala od njegovog rođenja 1899. godine, do odrastanja te izbjeglištva kao neistomišljenika Crvene ruske armije nakon 1918. godine iz dijela carske ruske Ukrajine, koja je tada bila pod patronatom Rusije, kao i nastavka njegovog života u prognanstvu u tadašnjoj Kraljevini SHS, točnije, na području Hrvatske. Ono što se posebno zapaža, prikaz je teškog života ukrajinskog naroda i njegovog velikog egzodusa i proganjanja Ukrajinaca iz svoje domovine, što podsjeća i na današnje progonstvo žitelja Bliskog istoka u zapadnu Europu.

Nakon promocije knjige, na katu Narodne knjižnice i čitaonice Lipovljani otvorena je izložba slika članova ukrajinske dijasporu u RH, a izložene su slike autora Darije Lysenko, Vjačeslava Krivickog, Slavke Pliške, Ankice Verhas, Katarine Dumeč, Eugena Dumeča, Jasne Bek, Ozrena Romanjeka, Nade Vuko i Olje Zastrižni. Izložba je prikazala razne tehnike slikanja različitih autora i prezentirala veoma uspješne radove iseljenih Ukrajinaca u Hrvatsku. O izložbi su se posjetitelji veoma pohvalno izrazili, osobito predsjednica Općinskog vijeća Lipovljani Anka Doležal, te predsjednik Ukrajinske zajednice RH Mihajlo Semenjuk, koji je ujedno i otvorio izložbu.

Glavni dio manifestacije održan je u Društvenom domu Lipovljani, gdje je prezentirana ukrajinska kultura izražena kroz ukrajinske pjesme i dinamične narodne plesove.

Na manifestaciji je prisustvovalo preko 350 sudionika i posjetitelja, među kojima Veleposlanik Ukrajine u RH Nj. E. Oleksandr Levčenko, načelnik Općine Lipovljani Mario Ribar, gradonačelnik Novske Vlado Klasan, župnik Grkokatoličke crkve Lipovljani Igor Fedešen, predsjednik Ukrajinske zajednice RH Mihajlo Semenjuk, predsjednica Hrvatsko-ukrajinskog društva Lipik Iryna Matijević, zamjenik načelnika Općine Lipovljani Tomislav Lukšić, predsjednica Općinskog vijeća Lipovljani Anka Doležal, predsjednici i predstavnici udruga općine Lipovljani, predsjednici i predstavnici ukrajinskih udruga, organizacija i institucija iz Hrvatske i susjednih zemalja, predstavnici

● Prezentacija knjige

medija.

Kulturno-umjetnički međunarodni program počeo je pjevanjem himni RH i Ukrajine u izvedbi pjevačke skupine KPD Ukrajinaca "Karpati" - Lipovljani. Dvije voditeljice, članice istog društva, Martina Lasek i Mihaela Hoško vodile su program na hrvatskom i ukrajinskom jeziku. Nakon izvođenja himni, kratkim uvodom su predstavile Lipovljane i lipovljanske Ukrajinke, te predstavnike svih društava koji su nastupali. Sve nazočne je potom, u ime Organizacijskog odbora manifestacije pozdravio njen predsjednik, ujedno i predsjednik KPD Ukrajinaca "Karpati" - Lipovljani Ivan Semenjuk. Poseban pozdrav i predstavljanje manifestacije bilo je upućeno na ukrajinskom jeziku ukrajinskim vojnicima, sudionicima borbe s ruskim agresorom koji su nazočili programu manifestacije na povratku s odmora i liječenja na Jadranu u organizaciji Ministarstva obrane Ukrajine i Veleposlanstva Ukrajine u RH. Kao i svi ostali gledatelji, bili su oduševljeni prikazanim kulturno-umjetničkim programom, začuđeni činjenicom da ukrajinska dijaspora neguje kulturu Ukrajine i izvan njenih granica.

Sve goste je u ime Ukrajinske zajednice RH pozdravio predsjednik Mihajlo Semenjuk, u ime domaćina načelnik Općine Lipovljani Mario Ribar, a na kraju se obratio i Veleposlanik Ukrajine u RH Nj. E. Oleksandr Levčenko koji je ujedno i otvorio svečani kuturno-umjetnički program manifestacije.

Pjevačka skupina KPD Ukrajinaca "Karpati" - Lipovljani je otpjevala još dvije ukrajinske pjesme "Teče voda kalamutna" i "Oj, u polji krenyčenjka", a potom je UKPD "Andrij Pelih" iz Šumeća otplesao ukrajinski ples. U ime domaćina iz Hrvatske, nastupio je KUD "Hrvatsko srce Odra-Žabno" iz Siska, da bi potom ukrajinske pjesme i plesove prezentirali predstavnici udruga Ukrajinske zajednice RH: UKPD "Lesja Ukrajinka" - Osijek, UKPD "Ukrajina" - Slavonski Brod, UKPD "Ivan Franko" - Vukovar i UKPD "Taras Ševčenko" - Kaniža. Za kraj, nastupili su i predstavnici ukrajinskih udruga iz inozemstva i to DNUK "Kolomejka" iz Srijemske Mitrovice i Udruženje Ukrajinaca BiH iz Prnjavora, koji su svojim uspješnim nastupima do kraja razveselili gledatelje.

Nakon održane središnje manifestacije u Društvenom domu, uslijedila je zajednička večera i druženje svih izvođača programa uz pjesmu i ples.

Ivan Semenjuk

● Plesna skupina UKPD "Taras Ševčenko" iz Kaniže

● Plesna skupina UKPD "Ukrajina" iz Slavonskog Broda

● Pjevačka skupina UKPD "Taras Ševčenko" iz Kaniže

● DNUK "Kolomejka" iz Srijemske Mitrovice

У Липовлянах відбулася IX центральна маніфестація українців у Хорватії

У організації Української громади Республіки Хорватія та Культурно-просвітнього товариства українців "Карпати" з Липовлян 1 жовтня 2016 року відбулася IX центральна маніфестація українців у Хорватії. Урочистий захід проведений за фінансової підтримки Ради з питань

року українці з Липовлян вдруге приймали в своєму селі величезну кількість гостей.

Свято розпочалося презентацією нової книги Григорія Бордукала "Спогади". Книгу представили редактор Славко Бурда та син автора Богдан Бордукало. У книзі описане життя

хас, Катерини Думеч, Євгена Думеча, Ясни Бек, Озрена Романека, Нади Вуко і Олі Застрижної.

Родзинкою маніфестації був концерт культурно-мистецьких товариств, під час якого представники української діаспори презентували результат своєї роботи над збереженням рідної мови, культури, національної ідентичності. Під час святкової програми звучали українські народні та сучасні пісні, представлені запальні українські народні танці. Ведучі концерту розповіли про мальовниче село Липовляни, коротко ознайомили присутніх з історією переселення українців на ці простори та сторічною культурною діяльністю українців, які крізь століття пронесли і зберегли свою мову, традиції, культуру і віру. Виступили українські товариства з Хорватії: КПТ українців "Карпати" з Липовлян, УКПТ "Андрій Пелих" із Шумеча, хорватське товариство із Сіска, УКПТ ім. Лесі Українки з Осіека, УКПТ "Україна" зі Славонського Броду, УКПТ ім. Івана Франка з Вуковара, УКПТ ім. Тараса Шевченка з Каніжи. Свою майстерність представили українські товариства з Боснії та Сербії.

національних меншин Республіки Хорватія та Липовлянської районної Ради.

За рішенням Президії Української громади РХ, центральна маніфестація українців організована кожного року в іншому осередку (місті чи селі), де діють українські товариства. Після заснування центральної організації українців у Хорватії, перша центральна маніфестація українців відбулася саме в селі Липовляни. І ось цього

Григорія Бордукала від народження 1899 року і дитинства до дорослішання і переселення в 1918 році з України, яка тоді належала царській Росії, а також описане його життя у вигнанні, на території нинішньої Хорватії.

Після презентації книги була відкрита виставка художніх робіт представників української діаспори Хорватії. Представлені роботи авторів: Дарії Лисенко, Вачеслава Кривицького, Славки Плішки, Анкіци Вер-

Гостей та учасників привітали голова Української громади Республіки Хорватія Михайло Семенюк, голова КПТ українців "Карпати" Іван Семенюк, Посол України в РХ Олександр Левченко та голова Липовлянської районної Ради Маріо Рібар.

Особливими гостями на святі були воїни з України, які щойно поверталися з лікування на Адріатичному морі. Воїни були здивовані, що за межами України почули українські пісні, побачили відомі українські танці, вони з великим захопленням дивилися концерт, який нагадав їм про Батьківщину.

Іван Семенюк

XV. ukrajinska smotra dječjeg stvaralaštva pod nazivom "160. obljetnica rođenja znamenitog ukrajinskog pjesnika Ivana Franka"

"Brodski leptirići" Slavonski Brod, Ukrajinsko udruženje "Kozak" Prijedor, KUD "Radinje" Siče, UKPD "Taras Ševčenko" Kaniža.

U izvođenju pjesama i plesova koje su marljivo uvježbala, djeca su izrazila svoju radost i spontanost, a njihovi iskreni osmjesi stvorili su toplo ozračje kod mnogobrojnih gledatelja.

U sklopu smotre priređena je i izložba slika najmlađih članova slikarske sekcije UKPD "Ukrajina".

Program je uspješno vodila članica UKPD "Ukrajina" gospođa Josipa Hmičevski.

Svoja pozitivna zapažanja o samom programu iznio je i predsjednik Ukrajinske zajednice Republike Hrvatske Mihajlo Semenjuk, poželjevši mladim izvođačima da svojim radom nastave njegovati ukrajinski jezik i tradiciju.

U Slavanskom Brodu je održana tradicionalna XV. ukrajinska smotra dječjeg stvaralaštva pod pokroviteljstvom Savjeta za nacionalne manjine Republike Hrvatske i Grada Slavanskog Broda te u organizaciji Ukrajinske zajednice Republike Hrvatske i

liči, domaćini, dječja skupina UKPD "Ukrajina" Slavonski Brod otvorila je program veselim i razigranim plesovima. Budući je smotra posvećena 160. obljetnici rođenja velikana ukrajinske kulture Ivana Franka, dragi gosti iz udruge koja nosi njegovo ime, Ukrajinsko kulturno-

Ukrajinskog kulturno-prosvjetnog društva "Ukrajina" iz Slavanskog Broda.

Smotra je održana 05.11.2016. godine u Svečanoj dvorani "Bukovlje". Tema ovogodišnje smotre bila je posvećena 160. obljetnici rođenja znamenitog ukrajinskog pjesnika Ivana Franka.

Sve sudionike smotre i posjetitelje srdačno je pozdravio predsjednik UKPD "Ukrajina" Vlado Karešin. Kako to pri-

prosvjetno društvo "Ivan Franko" Vukovar, sa svojom dječjom skupinom "Sonečko" pod vodstvom profesorice Tetjane Kočnjeve, izveli su igrokaz iz bajke Ivana Franka pod nazivom "Lisica i roda". U programu su još sudjelovala i djeca društava: UKPD "Lesja Ukrajinka" Osijek, KUD "Slavonija" Jakšić, UKPD "Andrija Peliha" Šumeće, MKUD "Petefi Šandor" Laslovo, UKPD "Karpati" Lipovljani, Ukrajinska zajednica Grada Zagreba,

Za uspomenu i sjećanje na XV. ukrajinsku smotru dječjeg stvaralaštva, svi sudionici programa su se slikali za zajedničku fotografiju.

Nakon programa uslijedilo je ugodno druženje i večera za sve sudionike.

Djeca s radošću očekuju sljedeću smotru, a do tada će vrijedno slikati i vježbati nove koreografije ukrajinskih pjesama i plesova.

Jasna Bek

XV український огляд дитячої творчості присвячений 160-ій річниці від народження видатного українського письменника Івана Франка

У Славонському Броді 5 листопада 2016 року відбувся XV український огляд дитячої творчості присвячений 160-ій річниці від народження видатного українського письменника Івана

Франка. Дитяче свято проведено за фінансової підтримки Ради з питань національних меншин Республіки Хорватія та міської адміністрації Славонського Броду. Організаторами дитячого фестивалю були Укра-

їнська громада РХ та Українське культурно-просвітнє товариство "Україна" зі Славонського Броду.

Гостей привітав засновник українського дитячого огляду, голова УКПТ "Україна" Владо Карешин,

казати, як вони вивчають українську мову, пісні та народні танці.

Виступили діти із Славонського Броду, Вуковара, Осієка, Загреба, Каніжи, Шумеча, Липовлян, Ласлова, Січа та сусідньої БіГ. Представлені були українські таночки, багато українських пісень та віршів, казка Івана Франка "Лисиця й журавель" тощо. На свято були запрошені й хорватські товариства та балетна школа, які також своєю чудовою програмою розвеселили численну публіку.

Після святкового концерту дітей, керівників дитячих колективів, батьків та гостей привітав голова Української громади Республіки Хорватія Михайло Семенюк, нагососивши на важливості вивчення рідної мови й культури з раннього дитинства, особливо в сім'ї та школі.

Після успішних виступів, діти розважалися, спілкувалися між собою, а потім усі учасники були запрошені до святкової вечері.

Оксана Мартинюк

Франка. Дитяче свято проведено за фінансової підтримки Ради з питань національних меншин Республіки Хорватія та міської адміністрації Славонського Броду. Організаторами дитячого фестивалю були Укра-

наголосивши, що український огляд дитячої творчості відбувається кожного року, і ось уже п'ятнадцятий рік підряд діти українського походження приїжджають до Славонського Броду з усіх кінців Хорватії, щоб по-

Ukrajinska zajednica RH sudjelovala u Međunarodnom projektu "Okusi Dunava"

Tema: "Kruh, vino i začinsko bilje" povezala 12 podunavskih zemalja

● Sudionici konferencije iz Vukovara

● Doručak u Ulmu

ILEU e.V i Danube-Networkers Ulm u suradnji sa Donaübüro/Neu Ulm proveli su u Ulmu od 8. do 10. srpnja 2016. godine međunarodni projekt "Okusi Dunava". U projektu je sudjelovalo 12 podunavskih zemalja, 14 gradova sa više od 40 organizacija, među kojima i organizacije iz Republike Hrvatske.

U okviru projekta, 8. srpnja je u Instituciji za obrazovanje i kulturu Evanđeoske crkve Grada Ulma - "Haus der Begegnung" održana konferencija s temom "Kruh, vino i začinsko bilje". Stručnjaci iz različitih podunavskih zemalja pružili su znanstvenu podlogu ovoj temi kao i praktični pristup u međudržavnoj usporedbi.

Nakon vrlo kvalitetnih izlaganja, brojne partnerske skupine su predstavile svoje projekte prema navedenoj temi. Hrvatska je također na konferenciji imala svoje predstavnike. Uz Pučko otvoreno učilište Zagreb predstavio se

Europski dom Vukovar sa svojim partnerskim organizacijama: Udruga Nijemaca i Austrijanaca, Ukrajinska zajednica Republike Hrvatske, Dječji vrtić Vukovar II. i Vukovarske iskrice – Udruga za pomoć osobama s poteškoćama u razvoju. Zajednički projekt Europskog doma i partnerskih organizacija na konferenciji su predstavile Jarmilka Beljička Karlaš, ravnateljica Dječjeg vrtića Vukovar II., Dara Mayer, predsjednica Udruge Nijemaca i Austrijanaca te Marija Semenjuk Simeunović, tajnica Ukrajinske zajednice Republike Hrvatske.

Za sudionike konferencije upriličen je rad u skupinama raznim pristupnim metodama na teme: Interaktivne metode cjeloživotnog učenja, Kako održati kulturnu tradiciju u svakodnevnom životu, Socijalno poduzetništvo - kako ostvariti profit uz raspoložive resurse i Transnacionalno učenje kroz aktivno korištenje društvenih medija, iz čega su izvedeni zaključci.

Drugi dan boravka u Ulmu, nakon radnog dijela dana u kojem su sudionici projekta imali zadatak pripremiti svoje tematske nacionalne specijalitete, organizator je omogućio razgledanje grada, obilazak kulturnih znamenitosti te sudjelovanje na Dunavskom festivalu koji je toga dana kulminirao brojem posjetitelja.

Kao sažetak cijelog projekta, 10. srpnja organizatori su na praktičan način cijeli projekt prostrli doslovno "na stol" organizirajući za širu društvenu zajednicu doručak na dunavskom mostu u Ulmu. Sudionici projekta su građanima Ulma prezentirali kruh, vino i začinsko bilje na način na koji se to priprema u njihovim zemljama i kulturama.

Organizator je ovim projektom poslao poruku kako unatoč svojim različitostima, svi želimo živjeti u jedinstvu u mirnoj i tolerantnoj Europi.

Marija Semenjuk Simeunović

● Ulm - doručak na mostu

● Zajedničko izlaganje D. Mayer, M. Semenjuk Simeunović, J. Beljička Karlaš

У Румунії відкрили пам'ятник Тарасу Шевченку

У місті Сігет-Мармаціей повіту Марамуреш, що в Румунії, 29 жовтня 2016 відбулося відкриття погруддя Тараса Шевченка, спорудженого за рахунок Союзу українців Румунії.

Попри дощ, урочисту подію відвідали кілька сотень українців, які мешкають на тих просторах, а також гості з України й інших країн.

На початку офіційного відкриття всі разом заспівали Гімн України. Погруддя встановлене в центральній частині міста, поблизу Лицею імені Тараса Шевченка – єдиного україномовного навчального закладу Румунії.

Увіковічення поета ініціював Союз українців Румунії, а участь у відкритті погруддя взяли офіційні особи двох країн – міністр закордонних справ України Павло Клімкін, міністр закордонних справ Руму-

нії Лазер Коменеску, голова Закарпатської ОДА Геннадій Москаль, префект повіту Марамуреш Михайл Лупуц, голова Союзу українців Румунії Микола Петрецький, перший заступник президента Світового конгресу українців Ярослава Хортяні, Голова Української Всесвітньої Координаційної Ради Михайло Ратушний та інші.

Мрія встановити погруддя Шевченка здійснилася завдяки старанням Союзу Українців Румунії на чолі з Миколою Петрицьким та пожертві благодійника з Франківщини Ярослава Скуматчука, котрий передав погруддя Кобзаря роботи молодого скульптора Тараса Довбенюка.

У Румунії уже встановлено шість пам'ятників і погрудь Шевченка. Після України, це найбільша кількість пам'ятників великому Кобзарю в Європі.

Румунські українці є четверта за чисельністю етнічна спільнота Румунії, після румунів, угорців та циган (ромів). Згідно з даними перепису населення 2011 року, спільнота налічує 51 007 осіб, що становить 0,27 % всього населення Румунії. Чисельність осіб, які спілкуються українською мовою, перевищує офіційну чисельність українців, що свідчить про політичну ідентифікацію, як румун, проте етнічну, як - українців.

Українська діаспора переважно проживає в північній частині Румунії, на кордоні з Україною в Мармарошині і Буковині, а також у Подунав'ї (Північна Добруджа і Південна румунська Молдова). Більше половини всіх румунських українців проживає в повіті Марамуреш на Мармарошині (34.027 чоловік), де вони становлять до 6,67 % всього населення. Велика кількість українців проживає також у Сучаві (8.506 осіб) і Тіміші (7.261 особа). Як офіційна національна меншина, українці мають одне зарезервоване місце в парламенті Румунії.

29 грудня 1989 року засновано Союз українців Румунії.

Після церемонії відкриття пам'ятника Тарасу Шевченку, відбувся святковий концерт з участю танцювальних ансамблів та співаків з України та домашніх колективів з Румунії.

На концерті був присутній міністр закордонних справ України Павло Клімкін. Програма концерту була дуже багата та цікава.

Після фотографування, учасників заходу та гостей запросили на вечерю.

На церемонії відкриття пам'ятника були присутні й українці з Хорватії – голова Української громади Республіки Хорватія Михайло Семенюк та голова Українського культурно-просвітнього товариства «Україна» зі Славонського Броду Володимир Карешин.

Після вечері було дуже цікаво спілкуватися з українцями Румунії, гостями з України та представниками української діаспори з Європи. Відбулося багато цікавих зустрічей, корисних розмов на актуальні теми зі свідомими патріотами, які прибули на це важливе свято. Того дня в місті Сігет-Мармаціей панувало відчуття гордості бути українцем.

Михайло Семенюк

Найбільша кількість пам'ятників у світі Тарасові Шевченку

Український дух підкреслюється у вигляді пам'ятника Шевченкові

Великому поетові і художнику Тарасові Шевченку в Україні і світі встановлено приблизно 1100 пам'ятників. Загалом це найбільша кількість монументів, встановлених одній особі.

У Львові з нагоди 149-ї річниці перепоховання поета у Каневі, що відзначатимуть 22 травня, випустили мапу-схему "Пам'ятники Тарасові Шевченку в Україні та світі".

На мапі-схемі показані місця, де встановлені пам'ятники Тарасові Шевченку, перелічені музеї, подана коротка біографія і фотографії майже півсотні монументів, від села Шевченкового і до Аргентини, Канади, США, Грузії, словом скрізь, де була українська громада.

Найвищий у світі пам'ятник Шевченкові, висотою 7 метрів, стоїть у Ковелі, що на Волині. А ось найвище місце на Землі, де встановлений монумент поетові, на піку Шевченка у Кавбардино-Балкарії – 4200 метрів над рівнем моря.

Перше скульптурне зображення поета і художника було виготовлене у Санкт-Петербурзі, рік після смерті, а перший пам'ятник на українській землі встановили у Харкові у 1897 році.

Майже на усіх континентах світу, окрім Африки є пам'ятники Шевченкові, у 47 країнах світу – 100 монументів. Однак наступного року мають звести монумент у Південно-Африканській Республіці (ПАР). Відсутні пам'ятники Кобзареві у Німеччині, Великобританії, Естонії, Латвії, Киргизії.

Мистецтвознавці називають оригінальним пам'ятник Кобзареві у Римі, де поет зображений в образі античного філософа. А за мистецькими цінностями вирізняють монументи у Харкові, Києві, Каневі, Вашингтоні.

Найбільше пам'ятників Шевченкові в Галичині (півтісячі), де Шевченко ніколи не був. Селяни відкривали перший пам'ятник Кобзареві на Львівщині у 1911 році в селі Лисиничі, де він зберігся донині. У Росії – 9 пам'ятників Шевченкові, у Казахстані – 4.

Були чотири хвилі, коли масово будувалися пам'ятники Шевченкові, – перша хвиля припала на 100-річчя від дня народження поета у 1914 році, друга – після возз'єднання Західної України (після 1939 року), третя – період "відлиги" (1954 рік), а найбільша припала на початок 90-х років, у час відновлення незалежності України. Є чотири визначних дати у житті Шевченка – це має знати кожен українець: 9 березня 1814 року – день народження Кобзаря, 10 березня 1861 року – день смерті, 22 квітня 1838 року – був викуплений з кріпацтва, 22 травня 1861-го – перепохований у Каневі.

Отже, український дух підкреслюється у вигляді пам'ятника Шевченкові. Більшість заходів українці проводять біля монументів Кобзаря.

Радіо Свобода

Сімдесят українських військовослужбовців у Баня Луці

У неділю 23 жовтня 2016 року відбулася тепла і дуже щира зустріч українців з БіГ із українськими військовослужбовцями, які в даний час знаходяться на військових навчаннях в Баня Луці. Все розпочалося св.Літургією, яку служили о. Ми-

рослав Кернишин, єпископський вікарій, о. Михайло Стахник, о. Віктор Павіч і о. Орел Закалюк. Після богослуження та зверненого до них привітання, військові прийняли призначене для них благословення. У церкві для захисників України була організована

невелика культурна програма. Молодь і діти виконали для українських воїнів вірш Ірини Цілик «Повертайся живим», пісню «Мамина сорочка» і помолилися за мир в Україні, щоб донести у серця всіх присутніх важливе послання миру, єдності у добрій справі і відповідальності за життя тих хто поруч та тих, що далеко. Кожен військовий отримав з рук наймолодших учасників зустрічі невелику пам'ятку про зустріч з українською громадою у Баня Луці. А після цього, завдяки багатом добрим господарям, друга частина зустрічі пройшла у жвавому та невимушеному спілкуванні у супроводі українських народних пісень. Коли військові виходили з подвіря хтось із тих, хто залишалися вигукнув: «Слава Україні!» і тоді по вулицях Баня Луки пронеслось гучне і одностайне «Героям слава!», яке підносилося над погідним жовтневим небом Боснійської землі.

с. Еммануїла Вішка

Норвегія засудила Росію щодо незаконної окупації Криму та агресії на Донбасі

Президент України Петро Порошенко зазначає, що у підписаній сьогодні з Прем'єр-міністром Норвегії Ерною Солберг Спільній декларації про партнерство між Україною та Королівством Норвегія, норвезька сторона чітко і недвозначно засудила Росію щодо незаконної окупації Криму та триваючої агресії на Донбасі.

Глава Української держави подяку-

вав Норвегії за підтримку територіальної цілісності, суверенітету та незалежності України.

“Така чітка позиція Вашої держави для нас сьогодні є дуже важливою. Перекоаний, що вона стане прикладом і для держав-членів ЄС, які також визнають Росію державою-агресором”, - сказав Петро Порошенко на спільній прес-конференції за підсумками зустрічі з Прем'єр-міністром

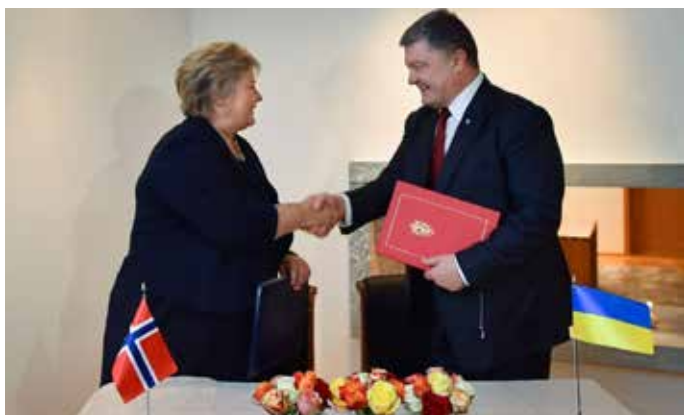
Королівства Норвегія.

Під час переговорів Президент детально поінформував про ситуацію на Донбасі. Прем'єр-міністр Ерна Солберг підтвердила принципову позицію Норвегії щодо збереження санкцій стосовно Росії до повного відновлення суверенітету та територіальної цілісності України, включно з Кримом.

Петро Порошенко також інформував про ініціативу України щодо резолюції ГА ООН про стан з правами людини в Автономній Республіці Крим і отримав запевнення у її підтримці. Президент окремо висловив вдячність Норвегії за надзвичайно широку гуманітарну допомогу, що надається Норвегією Україні, в тому числі і внутрішньо переміщеним особам в Україні, зокрема шляхом діяльності Норвезької ради у справах біженців.

Офіційне інтернет-представництво Президента України, 18. жовтня 2016 р.

Norveška je osudila Rusiju zbog nezakonite okupacije Krima i agresije na Donbasu – Deklaracija o partnerstvu između Ukrajine i Norveške

Predsjednik Ukrajine Petro Porošenko je izjavio da je u Zajedničkoj deklaraciji o suradnji između Ukrajine i Kraljevine Norveške, koju su danas potpisali on i pre-

mijerka Norveške Erna Solberg, norveška strana jasno i jednoznačno osudila Rusiju zbog nezakonite okupacije Krima te agresije na Donbasu.

Predsjednik je zahvalio Norveškoj za podršku oko cjelovitosti teritorija, suverenosti te neovisnosti Ukrajine. Također je naglasio: “Ovakav jasan stav Vaše države za nas je danas jako važan. Uvjeran sam da će to poslužiti kao primjer za države članice EU, koje također priznaju Rusiju kao državu- agresora.”

Za vrijeme pregovora predsjednik je detaljno informirao javnost o situaciji na Donbasu, a premijerka Erna Solberg je potvrdila stav Norveške o zadržavanju sankcija prema Rusiji do potpunog obnove suverenosti i teritorijalne cjelovitosti Ukrajine, uključujući Krim.

Petro Porošenko se posebno zahvalio Norveškoj na izuzetno velikoj humanitarnoj pomoći, uključujući i pomoć izbjeglicama.

Službene internetske stanice predsjednika Ukrajine 18. listopada 2016. godine

Zajednička deklaracija o međusobnoj suradnji Ukrajine i Kraljevine Norveške

Ukrajina i Kraljevina Norveška imaju zajedničko viđenje Europe koja je cjelovita, slobodna i mirna.

Naša odanost međunarodnom pravu kao i temeljnim načelima međunarodnih odnosa ostaju nepromijenjeni. Odlučno osuđujemo nezakonitu i nelegitimnu aneksiju Krima i agresiju Rusije na Donbasu.

Norveška potvrđuje svoju podršku suverenosti kao i teritorijalnoj cjelovitosti Ukrajine u okviru njenih međunarodno priznatih granica. Ukrajina potvrđuje odanost europskim standardima demokratije, pravima ljudi te vladavine prava i odlučnost u provođenju opsežnih reformi.

Ukrajina i Norveška priznaju da politička i ekonomska stabilnost i razvoj Ukrajine odgovara interesima cijele Europe.

Norveška potvrđuje svoju spremnost te će i nadalje podržavati pokušaje Ukrajine u provođenju reformi.

U okviru višestrane suradnje naše države su spremne:

- osigurati pridržavanje međunarodnog prava, demokratiju, poštovanje prema pravima čovjeka te vladavinu prava;

- usko surađivati sa UN-om, OSCE-om, NATO-om i Vijećem Europe te drugim međunarodnim organizacijama sa ciljem pojačanja međunarodne suradnje i regionalne sigurnosti;

- погодувати ячанju економске интеграције по начелу слободне трговине у оквиру вишестране трговачке сарадње;
- подржавати мирну политичку регулацију на основи Минских договора;
- проводити политику непризнавања Крима;
- подржавати покушаје ослобађања свих политичких затвореника те особа које су незаконито задржане у веzi са агесијом на Донбасу і окупацијом Крима;
- погодувати дуготрајној сарадњи између НАТО-а і Украјине сукладно Комплексном пакету пружања помоћи НАТО-а Украјини.

На међусобној разини наше државе ће сарађивати у овим подручјима:

- подршка покушају Украјине у провађењу реформи с на-

гласком на добро управљање, људска права, владавину права, антикорупцијске мјере те енергетску ефикасност;

- хуманитарна помоћ;
- енергетска сарадња, усмјерена на повећање енергетске ефикасности і реформирање енергетског сектора;
- реформа обранбеног сектора і сектора осигурања са циљем осигурања цивилне демократске контроле Оружаних снага і њихове одговорности;
- нуклеарна сигурност, са циљем осигурања і чувања радиоактивних материјала і спречавања њиховог недозвољеног промета;
- обојрани дијалог по питањима европске интеграције утемељено на искуству Норвешке у оквиру Споразума о европском гоподарском простору
- осигуравање трговаћких односа смањењем трговаћких препрека
- обојрана трговина те пословни односи са искориштавањем могућности - Украјинско-Норвешка међувладина комисија по питањима сарадње на подручју трговине, подухетништва і економије, а такођер различитих пословних мрежа са циљем развоја контаката і побољшања разумијевања унутар пословних кругова те државних установа;
- међуљудски односи с нагласком на културне, образовне і зматствене размјене те истраживања, укључујући проучавање повјесних вежа између Украјине і Норвешке, сарадња у подручју спорта і развоја туризма.

Потписано у г. Осло, 18. листопада 2016. године.

С украјинског превела Лидија Стурко

Україна сподівається на підтримку НАТО у спонуканні Росії до виконання Мінських угод

Президент України Петро Порошенко обговорив з Генеральним секретарем НАТО Єнсом Столтенбергом питання врегулювання ситуації на Донбасі та впровадження Мінських угод. "Я дуже вдячний Єнсу Столтенбергу за його тверду солідарність з Україною і підтримку нашого бачення повного врегулювання ситуації. Ми сподіваємось, що наш незмінний партнер НАТО буде тиснути на Росію для того, щоб вона повністю впроваджувала Мінські угоди, особливо в плані безпеки", - сказав Петро Порошенко під час спілкування з представниками ЗМІ за підсумками зустрічі з Генсеком НАТО. Президент зазначив, що під час зустрічі було продовжено "довірливий обмін думками щодо ситуацій з безпеки в Україні", з огляду на агресію Росії проти незалежної і суверенної України.

Глава Української держави детально поінформував Генерального секретаря НАТО щодо нещодавньої ескалації ситуації на Донбасі. Петро Порошенко також розповів про зустріч у Нормандському форматі, яка відбулась у середу в Берліні. "У нас відбулась досить довга дискусія і більшість питань стосувались ситуації безпеки", - сказав він.

"Україна подовжує бути абсолютно відданою Мінським угодам і готова впроваджувати свою частину зобов'язань,

але не за рахунок українських інтересів", - наголосив Президент. Петро Порошенко підкреслив, що Україна наполягає на негайному впровадженні всього пакету безпеки, включаючи комплексне перемир'я, повний доступ моніторингової місії ОБСЄ до всієї окупованої території, складів з боєприпасами тощо.

"Саме тому Україна запропонувала комплексну "дорожню карту" з двома основними принципами - принцип продовження, незмінності, а також принцип гарантування. Ми задоволені тим, що наші французькі і німецькі колеги нас підтримали. І вони підтвердили, що це абсолютно важливий крок у ситуації безпеки", - зазначив він.

Петро Порошенко зауважив, що впровадження комплексної "дорожньої карти", що є частиною Мінського процесу, - це пов'язані кроки з безпеки і політичні кроки, і це єдиний засіб повністю впровадити Мінські угоди.

Генеральний секретар Північноатлантичного альянсу наголосив, що "українська криза залишається чорною плямою на карті Європи". "Підтримка НАТО залишається непохитною. Ми продовжуємо підтримувати суверенітет та територіальну цілісність України. І ми не підтримуємо і не будемо підтримувати незаконну анексію Криму Росією. І ми дуже занепокоєні триваючою дестабілізацією ситуації на Сході України з боку Росії", - підкреслив Єнс Столтенберг.

Він також додав, що імплементація Мінських домовленостей є необхідністю, бо це єдина життєздатна можливість забезпечити мирне вирішення ситуації на Донбасі.

"Росія несе особливу відповідальність за виконання Мінських угод, бо вона досі підтримує сепаратистів і перешкоджає повному та безпечному доступу ОБСЄ до окупованих територій", - зазначив голова Альянсу.

Офіційне інтернет-представництво Президента України, 20. жовтня 2016.

Uspješni nastupi UKPD "Ukrajina" iz Slavanskog Broda

Članovi dječje skupine Ukrajinskog kulturno-prosvjetnog društva "Ukrajina" iz Slavanskog Broda sudjelovali su 18. rujna 2016. godine na tradicionalnoj gradskoj manifestaciji "Dječji sajam", koja se ove godine u brodskoj Tvrđavi održala po šesti puta. Na ovogodišnjem sajmu roditeljima i djeci svoju ponudu je predstavilo više od pedeset izlagača, a do popodnevni sati

obronaka Dilj-gore u Brodsko-posavskoj županiji. U zabavnom programu, pored sedam dječjih skupina iz Brodsko-posavske županije sudjelovala je i dječja skupina UKPD "Ukrajina" koreografijama "Repa" i "Veseli ples".

Mješoviti pjevački zbor i starija plesna skupina UKPD "Ukrajina" sudjelovali su na manifestaciji "Dani ukrajinske kulture" koja je održana 25. rujna 2016.

zajednice u Republici Hrvatskoj ove godine je održana 1. listopada 2016. godine u Lipovljanima. Pored društava, članova Ukrajinske zajednice RH i gostujućih društava iz Hrvatske i inozemstva, posjetiteljima su se predstavile sekcije UKPD "Ukrajina" Slavonski Brod i to likovna, odrasla folklorna sekcija i mješoviti pjevački zbor. Članovi likovne sekcije Anika Verhas, Katarina i Eugen Dumeč,

na pozornici u zatvorenom dijelu sajma održavao se i zabavni program na kojemu su najmlađi članovi UKPD "Ukrajina" veselo otplesali dva plesa.

Na tradicionalnoj "Rakijadi", kulturno-zabavnoj manifestaciji koju već devetu godinu organizira domaći KUD "Krešimir Šimić" i njihova muška pjevačka skupina znakovitog imena "Rakijaši" 24. i 25. rujna 2016. okupilo se mnoštvo znatiželjnika i ljubitelja čuvene slavonske šljivovice u Podcrkavlju, selu podno

godine u Vukovaru. Ovom prigodom zbor je izveo dvije pjesme: "Bože, velykyj jedynyj" i "V sadu huljala". Starija plesna skupina izvela je plesove: "Poliskyj tanec" i "Hopak". U koreografiju plesa "Hopak" "ukomponiran" je tzv. "Pozdravni ples" kojim se, sa svečanim kruhom dočekuju i pozdravljaju gosti. Taj svečani kruh peku vrijedne članice Društva, a za ovu prigodu osmislile su ga i ispekle Katarina Dumeč i Mira Turković.

9. središnja manifestacija Ukrajinske

Ozren Romanjek, Nada Vuko, Olja Zastrižni i Jasna Bek izložili su svoje slike u lijepom prostoru u Lipovljanima i one su plijenile pozornost mnogobrojnih posjetitelja. Mješoviti pjevački zbor izveo je dvije pjesme: "Těho nad ričkoyu" i "V sadu Huljala". Plesna sekcija izvela je na zadovoljstvo mnogobrojnih gledatelja plesove: "Hopak" i "Vezilje".

Pored sudjelovanja na smotrama i manifestacijama, članovi UKPD "Ukrajina" vrlo rado se odazovu i sudjeluju na humanitarnim priredbama. Tako su 2. listopada 2016. godine svojim veselim, temperamentnim plesovima najmlađi članovi Društva razveselili pripadnike "treće dobi" na večeri Udruženja umirovljenika u Bukovlju. Tom prigodom izveli su plesove: "Repa" i "Veseli ples".

U predstojećim zimskim mjesecima Društvo očekuju mnogobrojni veseli nastupi, povodom Sv. Nikole, božićni koncerti, a tu je i tradicionalna XV. ukrajinska smotra dječjeg stvaralaštva.

Jasna Bek

Дні української культури у Вуковарі

● Посол України в РХ Олександр Левченко

● Голова Української громади РХ Михайло Семенюк

● Аніта Надж виконала пісню "Молитва за Україну"

У Вуковарі, в Хорватському домі 25 вересня 2016 року за підтримки Ради з питань національних меншин Республіки Хорватія та міста Вуковар відбулася 14-а маніфестація "Дні української культури". Організаторами свята були Українська громада РХ та Українське культурно-просвітнє товариство ім. Івана Франка з Вуковара.

Культурна програма розпочалася урочистою ходою членів українських

фойє Хорватського дому була відкрита виставка фотографій "Донбас: Війна і мир". Це творчі роботи різних авторів - професійних фотографів, військових, журналістів і цивільного населення, які у періоді від 2014 до 2015 року фотоапаратом нотували драматичні хвилини загарбленої війною території сходу України, а також вражаючі сцени буденного життя людей на цих просторах.

Перед початком перегляду верні-

сутні високі гості: Посол України в РХ Олександр Левченко, голова Вуковарсько-сріємської області Божо Галіч, мер Вуковара Іван Пенава, голова Української громади РХ Михайло Семенюк, заступники голови Української громади РХ Славко Бурда і Дарко Кармазан, керівник міського відділу соціальної діяльності Ана Жівановіч, голова Національної ради української національної меншини Республіки Сербія Йозо Сапун, керівники товариств та представники

культурно-просвітніх товариств від Хорватського дому до центральної площі міста, на якій лунала народна музика та пісня. Потім делегація на чолі з керівниками Української громади РХ та Послом України в РХ Олександром Левченком поклала вінки біля пам'ятника Хреста на березі Дунаю загиблим, які боролися за незалежність Хорватії, а також героям, які загинули в Україні за незалежність своєї держави.

Під керівництвом Посольства України в РХ та Української громади РХ у

сажу для численної публіки організатори маніфестації підготували зустріч з письменницею, військовим офіцером у відставці Ларисою Янічев-Стоянович, яка емоційно прочитала свою поезію "Маю тільки сни". Відкриття виставки тематично збагатила поезія народної письменниці із Петрівців Славки Плішки та пісня "Молитва за Україну", яку виконала Аніта Надж - активний член Українського культурно-просвітнього товариства ім. Івана Франка.

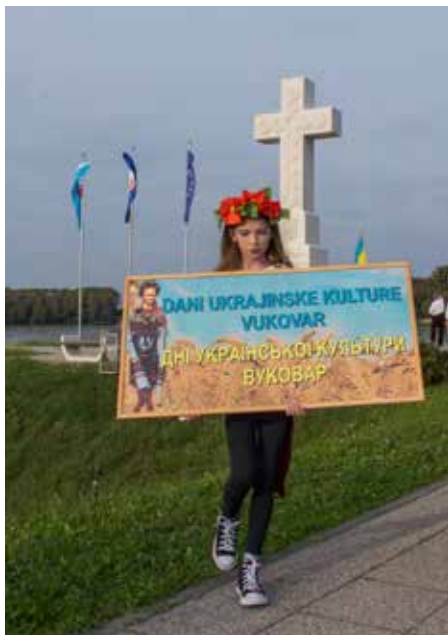
На відкритті виставки були при-

української національної меншини із Загреба, Славонського Броду, Каніжи, Шумеча та Нового Саду.

Центральною подією маніфестації був концерт самодіяльних народних колективів із Славонського Броду, Каніжи, Загреба, Баня Луки і Нового Саду, які для численної публіки представили неповторні українські танці, сучасні та джерельні українські пісні з метою створення позитивного іміджу України та збереження і розвитку української культури в Хорватії.

Тетяна Рамач

Dani ukrajinske kulture u Vukovaru

Kao što je već u pretprošlom broju "Vjesnika" pisano, u lipnju je održan prvi dio 14. manifestacije "Dani ukrajinske kulture". Riječ o literarno-glazbenoj večeri održanoj 12. lipnja u Petrovcima koja je bila posvećena 160. obljetnici velikog ukrajinskog pjesnika Ivana Franka.

U organizaciji Ukrajinske zajednice RH i Ukrajinskog kulturno-prosvjetnog društva "Ivan Franko" Vukovar, 25. rujna je u "Hrvatskom domu" u Vukovaru održan i drugi dio manifestacije "Dani ukrajinske kulture" pod pokroviteljstvom Savjeta za nacionalne manjine RH i Grada Vukovara.

Tradicija ove manifestacije je već ukorijenjena, a o njezinoj važnosti progovara Marija Semenjuk Simeunović, predstavnik Ukrajinske zajednice RH: *Organiziranje ovakve manifestacije*

izražava našu potrebu za očuvanjem etničkog, kulturnog i jezičnog identiteta, a smatramo kako je istovremeno i važan doprinos kulturnom i društvenom razvitku našeg grada i županije.

Manifestacija je ove godine započela svečanom povorkom u nošnjama u kojoj su sudjelovala ukrajinsko-kulturno prosvjetna društva iz Hrvatske kao i inozemstva. Povorku je pratila vesela glazba i pjesma sve do glavnoga trga gdje je upriličeno i fotografiranje.

Povorka se zatim uputila prema ušću Vuke i Dunava na čelu s veleposlanikom Ukrajine u RH, Oleksandrom Levčenko. Kod Križa je položen vijenac za sve žrtve poginule u Domovinskom ratu i sadašnjem ratu u Ukrajini.

Produžetak teme sjećanja na sve poginule je i drugi dio manifestacije: otvaranje izložbe "Donbas: rat i mir" kojom

se ponovno sjećamo žrtava u Ukrajini. Riječ je o poznatoj izložbi radova profesionalnih fotografa, novinara, branitelja, volontera i civila koji su u razdoblju između 2014. i 2015. godine fotografirali najdramatičnije trenutke ratom zahvaćenog istoka Ukrajine kao i dojmliive prizore svakodnevnog života ljudi na tom području. Izložba se na svojem putovanju zaustavila i u "Hrvatskom domu" u Vukovaru upravo zahvaljujući organizaciji Veleposlanstva Ukrajine u RH i Ukrajinske zajednice RH. Put koji je izložba prošla je hvale vrijedan: EU-parlament u Bruxellesu, parlament Ujedinjenog Kraljevstva u Londonu, Kopenhagen, Nacionalna i sveučilišna knjižnica u Zagrebu, Lipik, Slavonski Brod, Lipovljani, a sada i Vukovar. O samoj važnosti izložbe svjedoči i to da je na otvorenju prisustvovao župan Vukovarsko-srijemske županije Božo Galić, gradonačelnik Vukovara Ivan Penava, predsjednik Ukrajinske zajednice RH Mihajlo Semenjuk, potpredsjednik Europskog kongresa Ukrajinaca Slavko Burda, pročelnica Odjela za društvene djelatnosti Grada Vukovara Ana Živanović, predsjednik Nacionalnog saveza ukrajinske nacionalne manjine Republike Srbije Jozo Sapun, predstavnici nekoliko gradskih institucija, predsjednici raznih udruga, gosti iz Slavonskog Broda, Zagreba, Kaniže, Šumeća i Novog Sada te brojni drugi.

Samo otvorenje izložbe poprimilo je još izraženiju notu vokalnom izvedbom članice UKPD "Ivan Franko" i voditeljicom zbora spomenutog društva pod nazivom "Molitva za Ukrajinu". Uslijedilo je predstavljanje ratne poezije umirovljene dočasnice Hrvatske vojske

Larise Janičev -Stojanović koja je pročitala svoju pjesmu "Imam samo snove". Aktivna članica UKPD "Ivan Franko" i višestrana umjetnica Slavka Pliška pročitala je svoju pjesmu "Війна" (Rat). Nakon prigodnog uvoda, veleposlanik Ukrajine u RH Oleksandar Levčenko je proglasio izložbu otvorenom. Sama izložba je uzburkala snažne emocije kod posjetitelja, ponovno obznanila besmisao rata i još jednom naglasila nikad potrebniju i važniju poruku mira.

Nakon otvaranja izložbe, manife-

stacija je nastavljena u veselijem tonu, a riječ je o folklorno-koncertnom dijelu. Uslijedili su nastupi sljedećih društava: UKPD "Ukrajina" iz Slavanskog Broda, UKPD "Taras Ševčenko" Kaniža, UKPD "Andrij Peli" Šumeće, Ukrajinskog kulturnog centra "Kobzar" Novi Sad, te nastup domaćeg UKPD "Ivan Franko". Kroz koncert kulturnog amaterizma, spomenuta društva su predstavila zanimljive, dinamičke i atraktivne ukrajinske plesove, narodne pjesme i raznobojne ukrajinske nošnje.

U veselom raspoloženju je nakon koncerta nastavljeno ugodno druženje uz ukusnu okrijepu, glazbu i ples.

U manifestaciji Dani ukrajinske kulture obilježena je obljetnica Ivana Franka. Ova manifestacija nas ne podsjeća samo na ovog velikog ukrajinskog književnika, već nas podsjeća da ne smijemo zaboraviti i na druge velikane ukrajinske kulture, niti na svoju kulturu, jezik i tradiciju. – zaključuje veleposlanik Ukrajine u RH, Oleksandar Levčenko.

Olesja Beč

Nastup UKPD "Taras Ševčenko" na 6. folklornoj manifestaciji "Slavonija u srcu i duši"

Ukrajinsko kulturno-prosvjetno društvo "Taras Ševčenko" iz Kaniže i dalje promiče ukrajinsku kulturu ukrajinskim narodnim plesovima, pritom oduševljavajući publiku svih uzrasta. Tako je 18. rujna 2016. godine starija plesna skupina prezentirala ukrajinske plesove "Ukrajinska polka" i "Volynska polka" u Stupničkim Kutima na 6. folklornoj manifestaciji "Slavonija u srcu i duši." Ova tradicionalna manifestacija organizirana je pod vodstvom KUD-a "Graničar" iz Stupničkih Kuta. Započela je zajedničkim uplivanjem svih sudionika i gledatelja u prostorijama društvenog doma uz piće i kolače nakon čega je uslijedio mimohod svih sudionika.

Glavni dio manifestacije predstavljalo je folklorno stvaralaštvo brojnih društava iz Hrvatske. Članovi Ukrajinskog kulturno-prosvjetnog društva "Taras Ševčenko" iz Kaniže još jednom su kroz prekrasnu izvedbu ukrajinskih plesova pokazali koliko vremena i truda ulažu u promicanje ukrajinske kulture kroz uvježbavanje i prezentaciju zahtjevnih plesnih pokreta i koraka što je temelj ukrajinskog narodnog temperamentnog plesa.

Lidija Has

UKPD "Andrij Pelih" Šumeće na manifestaciji "Inati se Slavonijo"

Članovi Ukrajinskog kulturno-prosvjetnog društva "Andrij Pelih" iz Šumeća predstavili su ukrajinski narodni ples u svom rodnom kraju, na kulturnoj manifestaciji "Inati se Slavonijo". Manifestacija je održana u organizaciji domaćeg KUD-a "Šokadija".

Sudionike i goste pozdravio je predsjednik KUD-a "Šokadija" Zoran Sokolović. Publici se obratio i načelnik

općine Bebrina Stjepan Jakić.

Kulturno-umjetnički program otvorio je crkveni zbor "Ljiljan" himnom Republike Hrvatske. U nastavku, zbor je otpjevao slavonske pjesme.

Plesači UKPD "Andrij Pelih" predstavili su mnogobrojnoj publici "Pozdravni ples" s kruhom na vezanom ručniku, te poznati dinamičan ukrajinski narodni ples "Hopak" i veselu "Polku".

Kao gosti, nastupila su kulturno-umjetnička društva iz Slavonskog Broda, Sunjske Grede, Zemunika i Zagreba.

U Šumeću djeluju dvije udruge: "Šokadija" i UKPD "Andrij Pelih" koje surađuju, uvijek pomažu jedni drugima u organizaciji kulturnih manifestacija, a ponekad zajedno putuju na nastupe po Lijepoj Našoj.

Viktorija Tunjić

Održana Izvještajna skupština UKPD "Lesja Ukrajinka" – Osijek

U Osijeku je 16. listopada 2016. godine održana godišnja Izvještajna skupština UKPD "Lesja Ukrajinka" – Osijek. Predsjednica Oksana Martinjuk otvorila je Skupštinu i pozdravila nazočne među kojima i uvažene

goste: predsjednika Ukrajinske zajednice RH Mihajla Semenjuka, potpredsjednicu Ukrajinske zajednice RH Oksanu Sturko, predstavnicu Savjeta za nacionalne manjine RH i tajnicu Ukrajinske zajednice RH Mariju Semenjuk Simeu-

nović, grkokatoličkog župnika Ljubomira Sturka, predsjednika Ukrajinskog kulturno-prosvjetnog društva "Taras Ševčenko" iz Kaniže Željka Hasa, goste iz Kanade gđu Lidiju Ostapović i grkokatoličkog svećenika Oresta Ostapovića, predstavnike medija i druge goste.

Na Skupštini je predstavljeno Izvješće o radu UKPD "Lesja Ukrajinka" za 2015. godinu sa video foto-prezentacijom svakog nastupa, kulturnih događaja i ostalih aktivnosti Udruge. Usvojeno je Izvješće o financijskom poslovanju za 2015. godinu i Izvješće Nadzornog odbora. Nakon službenog dijela Skupštine, svečanim programom obilježena je 25. obljetnica neovisnosti Ukrajine.

Poslije programa, predsjednica je pozvala predsjednika Ukrajinske zajednice RH Mihajla Semenjuka koji se obratio nazočnima. Mihajlo Semenjuk naveo je zadatke koje planira uvrstiti u djelatnost ukrajinskih udruga i Ukrajinske zajednice RH tijekom svog četverogodišnjeg mandata, a to su: posjetiti sve sredine u kojima djeluju ukrajinske udruge, okupiti djecu i motivirati ih za rad u udrugama, organizirati nastavu Ukrajinskog jezika i kulture u sredinama gdje žive Ukrajinci, organizirati ljetne škole u Ukrajini te hodočašće u Ukrajinu, uspostaviti suradnju sa ukrajinskim udrugama, institucijama i organizacijama iz susjednih zemalja.

Olesja Martinjuk

U Osijeku obilježena 25. godišnjica neovisnosti Ukrajine

U Osijeku je 16. listopada 2016. godine, nakon godišnje Izvještajne skupštine UKPD "Lesja Ukrajinka" - Osijek, obilježena 25. godišnjica neovisnosti Ukrajine. Svečani program počeo je pjesmom "Molitva za Ukrajinu", a nastavljen je domoljubnim recitacijama i pjesmama. Prekrasne ukrajinske pjesme izveli su članovi UKPD "Lesja Ukrajinka" - Osijek te solisti

Oksana Sturko, Natalija Tomkiv, Hana Pešo, Andrej Has, a posebno su razveselili publiku gosti iz Kanade Lidija i Orest Ostapović sa starom narodnom ukrajinskom pjesmom. Stihove velikog ukrajinskog pisca Tarasa Ševčenka recitirao je gost iz Kaniže Andrej Has.

Na kraju programa, s velikom nadom za bolju budućnost Ukrajine Natalija

Tomkiv iz Osijeka recitirala je stihove Jurija Lipe "Molitva" te otpjevala molitvu "U tvom milosrđu". Program je završen zajedničkom pjesmom "Bože, saslušaj molbe" upućenom ukrajinskom narodu koji proživljava najteže trenutke i strahote rata, ali se ne predaje već nastavlja borbu za neovisnost, slobodu, suverenitet i teritorijalni integritet.

Olesja Martinjuk

У Осієку відзначили 25-у річницю незалежності України

У Осієку за ініціативою членів Українського культурно-просвітнього товариства ім. Лесі Українки відзначено 25-у річницю незалежності України. Урочиста про-

грама була скромною, з легким відчуттям суму, адже Україна святкує це свято в тяжкій боротьбі за незалежність, суверенність кордонів, виборюючи право на самоідентичність мови та

культури. Члени українського товариства з Осієка та гості віддали шану полеглим героям, а урочиста програма складалася з молитв за Україну. Так, звучали пісні "Молитва за Україну", "Боже, послухай благання", пісенна молитва "Під твою милість". Прочитані вірші Тараса Шевченка, вірш Юрія Липи "Молитва" та інші патріотичні вірші. Українські пісні виконали: Оксана Стурко, Наталія Томків, Хана Пешо, Андрій Хас, Орест і Лідія Остапович.

З великою надією на краще майбутнє в Україні, всі учасники та гості заспівали "Боже, послухай благання", адже лише "в єдності сила народу".

Олеся Мартинюк

Свято Христа – Царя в Осієку

Пилат покликав Ісуса і каже до нього: “Ти – Цар Юдейський?” Відповів Ісус: “Царство Моє не від цього світу...”. Мовив до Нього Пилат: “То Ти – Цар?” Відповів Ісус: “Ти кажеш. Я – Цар” (Ів. 18, 33-37).

● Крижевський Владика Нікола Кекіч

В останню неділю жовтня Українська Греко-Католицька Церква відзначає свято Христа-Царя. Це одне із наймолодших свят у літургійній практиці. Воно утвердилось у XX ст. в Римо-Католицькій Церкві, а звітлія перейшло до Греко-Католицької.

Про прихід Христа Царя говориться ще в Старому Завіті: “І Йому було дане панування й слава та царство, і всі народи, племена та язика будуть служити Йому. Панування Його - панування вічне, яке не спиниться, а царство Його не буде зруйноване.” (Даніїла 7, 14).

Христос Цар є вірний свідок, Господар господарів, Син людський, Володар всесвіту, має владу прощати гріхи, буде судити на Останньому суді та приведе до спасіння вибраних Богом людей. Він є Альфа і Омега всього створіння, прийшов на землю від Бога щоб об'явити людям спасіння, відкупити їх своєю смертю та в кінці світу встановити Царство Боже. З цією біблійною істиною і нині

пов'язуються всі наші християнські роздуми про Христа Царя.

Урочистість Христа Царя дозволяє християнам ушанувати Спасителя і Месію, призначеного від віків бути провідником і правителем (тобто царем) Вибраного народу - Церкви Христової. Урочистість Христа Царя є нагодою усвідомити, що ми насправді не належимо до цього світу, а повинні жити за іншими законами. Царство Боже “поміж нас” реалізується тоді, коли ми живемо за заповідями, які є “законодавством” цього Царства.

Святкування празника Царя Христа відбулося і в Осієчкій парафії. Цього року празник, своєю присутністю звеличав і Крижевський Владика Нікола Кекіч. Святкове Богослужіння почалося о 11 годині. На Літургії з Владикою співслужили: парох о. Любомир Стурко, о. Нікола Ступ'як - парох Каніжи і Шумеча, о. Золтан Дукаї, францискан і о. Анте Перван, архимандрит капуцинського монастиря. На празник прибуло й багато інших гостей та вірних.

Наприкінці Служби Божої після многоліття, вірні підходили на мирування і могли взяти з собою частинку хліба, який був благословлений напередодні празника під час Вечірні на Литії, коли були благословлені хліб, вино, пшениця і олія. По завершенні Божественної Літургії парох о. Любомир Стурко подякував Владичі за цікаву і змістовну проповідь, отцям та гостям за звеличення свята і спільну молитву.

Молитва до Христа Царя

Господи Ісусе Христе, визнаємо Тебе Царем Всесвіту. Все, що сталося, створене заради Тебе. Верши над нами всі Твої закони. Відновлюємо обітниці, складені під час Святого Хрещення, відрікаємося від гріха й сатани, і всього того, що веде до зла. Обіцяємо жити, як вільні Божі діти, а понад усе зобов'язуємося працювати й молитися заради тріумфу законів Твого Царства - Царства правди, справедливості, любові й миру.

Лідія Стурко Калуджер

Proslavljeni blagdani u Grkokatoličkoj župi Slavonski Brod

Na prostoru Grkokatoličke župe Slavonski Brod nalaze se dvije crkve ovog obreda. Župna crkva Uzvišenja svetog Križa nalazi se u centru grada te je mjesto okupljanja grkokatolika Slavanskog Broda. Ovogodišnji "Praznyk" proslavljen je u nedjelju 18. rujna 2016. godine. Svetu liturgiju predvodio je neojerej Oleg Zakaljuk, župnik Rajeve Sela, uz brojne svećenike Bosnasko-hercegovačkog vikarijata na čelu s vikarom o. Miroslavom Krnješinom i svećenicima Slavansko-srijemskog vikarijata te domaće rimokatoličke svećenike iz Slavanskog Broda. Brojnim vjernicima udijeljen je neojerejski blagoslov te su prisutni uz mirstvovanje imali prigodu cjelivati i pokloniti se relikviji svetoga Križa koja je za ovu prigodu dobivena na posudbu iz Ukrajine.

Posebno svečano bilo je i u grkokatoličkoj filijalnoj crkvi u Bukovlju gdje je u nedjelju 2. listopada 2016. godine proslavljen naslovni blagdan Pokrova presvete Bogorodice. Vjernici su naročito ponosni što se ova svetinja nalazi u njihovoj župi jer je ona najstarija ukrajinska crkva u Hrvatskoj. Uz mnoštvo domaćih vjernika, okupilo se i dosta hodočasnika iz Slavanskog Broda. Predvoditelj Svete liturgije i ujedno propovjednik bio je o. Nikola Stupjak, župnik iz Kaniže i Šumeća. Domaći vjernici su za sve prisutne pripremili i prigodan domjenak uz druženje ispred crkve po završetku liturgije.

Aleksandar Hmilj

Свято Покрова — це свято молитви заступництва

З проповіді Глави УГКЦ Блаженнішого Святослава на Архиєрейській Божественній Літургії у храмі Покрова Пресвятої Богородиці у Вінниці, 14 жовтня 2016 року:

Сьогодні Христова Церква святкує одне із величніших, глибоких та улюблених в народі свят – Покров Пресвятої Богородиці. Воно є особливим не лише тому, що у Вінниці ви живете під Покровом Пречистої Діви Марії, не лише тому, що воно започатковане в історії нашого народу ще в часи київського християнства дуже глибоко. Його ще до кінця не вивчили історики, наукові дослідники. Це свято мають тільки слов'яни. Його не святкують ні греки, ні інші церкви візантійської традиції, ні в інших країнах світу. Тому це є глибоко наше, укра-

їнське свято. Але воно є особливим через те, що відрізняється і за своїм характером, і за змістом від усіх інших свят, встановлених на честь Пречистої Діви Марії. Усі марійські свята – це святкування якоїсь події із земного життя Богородиці. Хтось може сказати, це є подія, яка відбулася на землі і відбулася в минулому. Але свято Покрови має інший зміст і інший характер. Це свято є святкуванням чогось, що відбувається сьогодні, зараз, особливо під час цієї Божественної Літургії. Це не є свято, яке закрийте лише в минулому. Більше того, це є свято, яке нам відкриває щось, що

діється сьогодні, але не на землі, а на небесах.

Хоча це свято пов'язане з однією історичною подією, факт якої доводять навіть сучасні дуже критичні історики. Близько VIII століття на Константинополь напали з півночі варяги. Правдоподібно, вони прийшли з наших земель, спустившись по древньому Дніпру, по тій дорозі, знаних історикам, як дорога «із варяг у греки». Вони застали зненацька цю славу столицю Візантійської імперії. У той час імператор з військом був далеко поза столицею, бо повинен був відповідати на збройний на-

пад арабів, які підходили з півдня. Місто було безборонне, без війська. І ось цей флот варяг, який підійшов до Константинополя, був справді смертельною небезпекою для людей. І тоді Патріарх зрозумів, що від людей помочі чекати годі. Місто є безборонне. Він тоді закликає всіх людей на молитву. Люди прийшли до церкви, щоби стояти на молитві і просити у Бога захисту для їхнього міста. І саме під час такого тривожного, надзвичайно сильного розпачливого моління Пречиста Діва Марія прийшла до храму як одна із моливників. Більше того, вона вознеслася над престолом і її бачили не тільки цей преподобний Андрій, але й інші. Бачили, як Пречиста Діва Марія як одна із моливників цього храму в молитві з піднесеними руками стоїть перед Престолом Всевишнього. Більше того, вона розпростирає перед своїми людьми омофор, який є частиною одягу єпископа і є дуже важливим символом захисту, символом порятунку, тому що в єпископському літургійному одязі омофор символізує загублену вівцю, яку Добрий пастир знайшов, бере на плечі і несе до безпеки, до своєї кошари.

Можливо, люди не чули й не знали, про що в молитві просить свого Єдинородного Сина Марія, але вони бачили цей омофор і вони зрозуміли, про що Пресвята Богородиця прийшла просити. Вона виступила знаком й запевненням безпеки, символом і знаком, і певністю охорони і того міста, і того люду. Вона не просто почула молитви людей, вона начебто стала однією з ними. І ті їхні молитви через материнську сміливість до свого Сина принесла перед престол Всевишнього.

Я думаю, немає такого сина, який би не послухав своєї мами. А зв'язок між матір'ю і сином є настільки глибокий і настільки сильним, що в такий інтимний спосіб Богородиця

хотіла передати, принести, захистити тих людей, які благають у Господа Бога порятунку. І візантійські аннали кажуть, що варяги відступили. Багато істориків вважають, що місто відкупилася, або якісь інші природні речі сталися, але Патріарші записки твердять, що люди це сприйняли, як справжнє дійсне, історично підтверджене чудо Покрова Пречистої Діви Марії. Цікаво, що це свято велично святкується саме на тих землях, звідки на Константинополь прийшла того часу небезпека.

Свято Покрова Пречистої Діви Марії – це свято безпеки, захисту, материнської молитви і заступництва за нас Пречистої Діви Марії.

Дорогі у Христі! Ми теж сьогодні, коли стоїмо на молитві, ми заносимо до Пречистої Діви Марії і до Господа Бога дуже багато наших потреб і прохань. Ми зараз молимося. Що означає молитися? Молитися – означає, перш за все, справді спілкуватися з Богом, приносити до нього усе своє життя, відкривати йому найглибші, потаємні закутки свого серця, просвічувати Божим світлом своє особисте життя. Але сьогодні є свято особливого виду молитви. Бо ми знаємо, що є різні види молитви. Є молитва прохання. Бо ми маємо потреби і ми маємо прохання, у яких приходимо до нашої Небесної Заступниці, до нашого Господа Бога. Є молитва прослави, у якій ми не так прохаємо про щось, а радше прославляємо Господа Бога за те, що він виявив свою дію де-небудь можливо в історії нашого особистого життя, чи життя нашого народу. Є молитва покаяння, у якій ми перепрошуємо Господа Бога за ті гріхи і образи, які ми, можливо, де-небудь у своєму житті вчинили супроти Бога.

Але сьогодні є свято особливої молитви і, можливо, Богородиця хоче, щоб ми навчилися так молитися, як

сьогодні молитися вона. Свято Покрови – це свято молитви заступництва. Коли хтось молитися такою молитвою заступництва – він справді молитися так, як мама молитися за своїх дітей. Вона не просить нічого для себе, вона просить щось для тих, кого вважає найдорожчими, найріднішими і тими, хто, на її думку, має велику потребу. Молитва заступництва – це молитва посередництва, коли ми стоїмо перед Господом Богом, але не як окремий індивідум, який лише у власному егоїзмі тільки для себе щось хоче в Бога випросити. Ні! Молитва заступництва – це молитва Покрова, молитва за потреби інших людей, які, можливо, не вміють молитися або не знають того Бога, до якого можна прийти з усіма їхніми потребами, за тих, які є у великій небезпеці, які сьогодні перебувають на межі життя і смерті, які часто в таких надзвичайно важких обставинах життя не мають можливості для молитви.

Тому сьогодні у це свято Покрова Пресвятої Богородиці давайте навчимося в неї молитви заступництва за найбільш потребуючих, вбогих, покинутих, які часто, будучи відкинутими і покинутими, думають, що їх навіть Бог забув і покинув. Скільки таких людей є нині серед нас у таких важких обставинах, у яких живе наша Держава! Скільки людей, які є вимушено переселеними через бойові дії на сході України, людей, які втратили все: рідних, близьких, помешкання, майно. Давайте розпростремо омофор молитви разом із Богородицею за наших воїнів, які сьогодні захищають Україну на полі бою. Бо сьогодні є свято Українського війська. Я думаю, що це абсолютно не випадково, що на свято Покрова ми святкуємо День українського війства. Ще з козацьких часів знаємо, що на Січі стояла церква Покрови, бо козаки знали, що вони воюють, але перемогу дає Бог, вони знали, що, перебуваючи часто на межі життя і смерті, захист, якого вони потребують, у людей не випросиш. Вони його не мають попросту. І тому вони прибігали під Покров Пречистої Діви Марії.

Тому так сьогодні нам потрібно привітати наших чоловіків із Святим захисником Вітчизни, але навчитися у Богородиці молитви заступництва за наше Українське військо, яке сьогодні є нашим людським покровом. Вони потребують Покрову небесного для того, щоб захистити нас тими засобами, які в їхні руки вкладає Україна і наш Господь Бог!

Чудесна з'ява

Царгород столийний Візантії
Араби облягли стіною,
Прийшло з благанням до Марії
Все місто, сповнене журбою.
У храмі зноситься молитва,
В серцях з молитвою тривога:
Ось-ось почнеться в місті битва! –
І вже надія лиш на Бога.
Святий Андрій, той Юродивий,
З народом Господа благає.
Напевно, в Господа щасливий,
Бо Небо чудо посилає.
Де Царські (головні) ворота,

Величне світло засіяло, –
І враз померкла позолота,
Свічки і ті попригасали...
Йде Богородиця святая,
Іван Хреститель з Богословом,
А хор Святих хвалу співає.
Діва підходить до Престолу,
Клякає, молиться і плаче,
Аж заливається сльозами.
Святий Андрій усе це бачить:
“Маріє, змилуйся над нами!”
Вона встає і враз здійсмає
Прясну хустку чи Покрову,
І над народом простилає...

Андрій, напевно, втратив мову.
...Видіння зникло, а святії
Собі так чудо пояснили:
Молитва і Покров Марії
Від лиха місто захистили.
Мов блискавка, несеться швидко
Вістка про чудо на Влахернах,
Вже ворога й сліду не видно,
Утік неситий, ненажерний.
Весь світ і Царгород радіє,
Покров могучий прославляє,
Відтоді Богу і Марії
Подяку щирю засилає.

Наталія Томків (18.10.1998)

Blagdan Pokrova /Zaštite/ Presvete Bogorodice

● Crkva Pokrova u Vinnyci

Iz давног XVI. stoljeća razliježe se hvalospjev Presветој Bogorodici: “Veličamo te, Presвета Djevo, Majko Krista Boga našega, i slavimo preslavni tvoj pokrov”. Među Bogorodičnim blagdanima (blagdanima na čast Presvete Bogorodice) u našem narodu posebnu pažnju zaslužuje blagdan Pokrova ili Zaštite Blažene Djevice Marije. Zašto? Po čemu je taj blagdan tako poseban?

Štovanje Majke Božje kao Pokroviteljice ukrajinskog naroda zlatnim se koncem proteže od drevnih vremena do danas. Od samih početaka postojanja našeg naroda i naše državnosti imali smo velike i snažne neprijatelje. Zato i nije čudno da je narod tražio takav zagovor

i zaštitu, kojoj se neće moći suprotstaviti nikakva ljudska snaga. A to je upravo bila zaštita Presvete Bogorodice Marije.

Ali u ovom blagdanu u njegovom povijesnom utemeljenju krije se i jedan paradoks. I naši su preci bili takvi neprijatelji za susjedne narode, u ovom slučaju, za Grke. Nekoliko puta su išli iz Kyjivskog Kaganata/Kyjivske Rusi vojnim pohodima na drevni Bizant koji je privlačio sve naokolo svojom raskoši i bogatstvom. Jedan od starih povijesnih izvora (“Povist’ vrem’anykh lit”) veli da je vojska drevnih Rusa ili Rusiča (ne mičešati s današnjim Moskaljima) na čelu s poglavcima Kyjiva, knezovima Askoldom i Dirom oko 860. godine opkolila Carigrad, trudeći se zauzeti grad. Preplašeni stanovnici glavnog grada obratili su se Bogorodici s molbom za spasenje i zaštitu. I Presвета Bogorodica, prema predaji, pojavila se u crkvi pred ljudima i pokrila ih svojim plaštem-omoforom. Napadači su odstupili. Askold i Dir, pod dojmom viđenog i proživljenog obratili su se i primili kršćanstvo.

S ovim događajem većina ljetopisaca povezuje i viđenje sv. Andrije Jurodivog poradi Krista i njegova učenika Epifanija koji su bili svjedoci pojave Presvete Bogorodice u crkvi na Vlahernama u Carigradu koji se branio s jedne strane od Arapa, a s druge od Varjaga i Rusa. Kad su se ljudi žarko molili, sveti Andrija je uvidio kako od ulaznih vrata ide Blažena Djevica Marija, sva u svjetlosti, u pratnji sv. Ivana Krstitelja, sv. Ivana Bogoslova i velikog zbora svetaca koji je veličanstveno pjevao. Božja Majka prilazi oltaru, pada na koljena i u suzama se žarko moli, a poslije se okrene prema vjernom puku i prostre nad njima svoju maramu ili plašt – pokrov. Kad je pojava završila, svi su shvatili da je Bogorodica došla spasiti grad. Vijest o čudu se brzo proširila, a neprijatelj je odstupio.

Od tog plašta-pokrova blagdan je dobio svoj naziv Pokrov Presvete Bogorodice i zauvijek se ustalio baš u našem narodu. Slavimo ga 1. (14.) listopada.

Naša Istočna Crkva u svojim bogoslužjenjima naglašuje tri najveće odlike Presvete Bogorodice: njezino bogomajčinstvo, njezino djevičanstvo i njezin zagovor za nas pred Bogom. Taj treći privilegij Bogorodice se najviše svidio našem narodu. Ukrajinski kneževi i kraljevi, vojskovođe i hetmani rado uzimaju Blaženu Djevicu Mariju za svoju zaštitnicu i pokroviteljicu. Još davne 1037. godine naš slavni knez Jaroslav Mudryj u crkvi Navještenja u Kyjivu stavlja cijeli naš narod pod zaštitu Majke Božje.

Za svoju pokroviteljicu i zaštitnicu uzimaju Presvetu Bogorodicu i naši slavni zaporoški kozaci. Na Zaporožkoj Siči izgradili su crkvu Pokrova Presvete Bogorodice. Na ikoni Pokrova je pisalo: “Oslobodit ću i zaštititi moj narod”. Pred svaki boj kozaci su molili moleban (litanije) Majci Božjoj i zdušno pjevali “Pod tvoju zaštitu”, a kad su se vraćali s pobjedom, obraćali su se Bogorodici sa zahvalnom pjesmom.

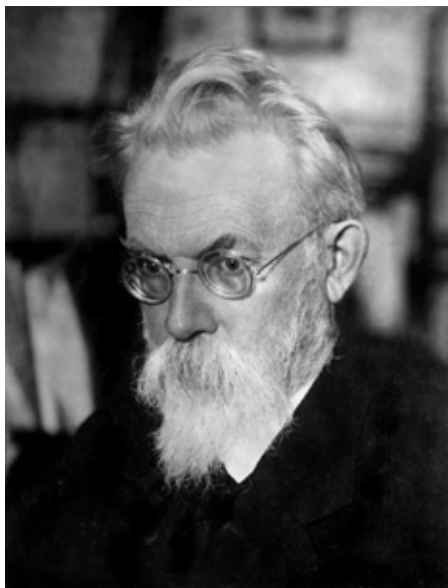
Junačka Ukrajinska ustanička armija (UPA – Українська Повстанська Армія) proglasila je 1947. godine blagdan Pokrova svojim službenim blagdanom. Od 2014. godine ukrajinski predsjednik Petro Porošenko svojim ukazom proglasio je na blagdan Pokrova Presvete Bogorodice državni praznik Dan zaštitnika Ukrajine.

A naš narod u Ukrajini i svugdje u svijetu u svim nevoljama, a posebno u ovim teškim i krvavim vremenima rata, i dalje žarko moli Presvetu Bogorodicu za zagovor i zaštitu:

*Pod tvoj pokrov sveti, Djevo draga,
Primi djecu svoju, o sveblaga...*

Наталія Томків

Volodymyr Vernadskyj – suosnivač Ukrajinske akademije znanosti

(1863.-1945.)

Na prijelazu 18. u 19. stoljeće, u novo rusko središte Sankt Peterburg smjestio se veliki broj Ukrajinaca koji je aktivno sudjelovao u razvoju kulture i prosvjete Ruskog imperija. U ožujku 1863. ondje je rođen poznati ukrajinski, ruski i svjetski znanstvenik Volodymyr Vernadskyj. Njegov otac Ivan Vernadskyj rođen je u Kyjivu, bio je veliki patriot, ljubitelj ukrajinske povijesti i kulture, pisac, a profesionalno se bavio ekonomskim pitanjima na akademskoj (državnoj) razini, zbog čega je često boravio u Rusiji gdje mu je rođen sin.

Budući znanstvenik Volodymyr djetinjstvo je proveo u ukrajinskim gradovima Poltavi, Harkivu i Kyjivu. Završio je trogodišnju harkivsku gimnaziju. Na njega su u tim ranijim godinama veliki utjecaj imali otac i baka, koji su se pobrinuli da dobije primjereno obrazovanje za daljnje školovanje u javnim ustanovama. Tada mu je ugrađena ljubav prema ukrajinskoj kulturi, povijesti i domovini koju mislima nikada nije napustio, što će se kasnije vidjeti u njegovom političkom angažmanu za ravnopravnost svih naroda u sklopu ruskih revolucionarnih zbivanja.

1863. godine, kada je rođen Volodymyr, uveden je "Valujevski cirkular" kojim je u Ruskom imperiju zabranjeno tiskanje literature na ukrajinskom jeziku. Mnogi Ukrajinici su nakon novih restriktivnih odluka u tajnosti odgajali djecu prema preostaloj sačuvanoj ukrajinskoj literaturi koja je u novom velikoruskom društvu postala nepoželjna, spaljivana i negirana. Ukrajinski jezik postao je nepoželjan element poistovjećen sa separatizmom i prijetnjom opstojnosti imperija. U takvim uvjetima stvarao je i jedan od osnivača geokemije, biokemije i radiogeologije Volodimir Vernadskyj, punopravni član Ruske akademije znanosti (kasnije SSSR-a) od 1912., Sveukrajinske akademije znanosti iz 1918. godine, Čehoslovačke i Jugoslavenske akademije znanosti

od 1926., zatim dopisni član Francuske akademije znanosti iz 1928. godine i član ukrajinskog Znanstvenog društva u Kijevu. Vernadskyj je ujedno bio članom ukrajinskog društva "Prosvita" iz Poltave, Znanstvenog društva "Taras Ševčenko" i Volinjskog znanstvenog društva. Nakon što je diplomirao na Sveučilištu u Sankt Peterburgu 1885. godine, Vernadskyj je diplomski rad ponovno obranio u Münchenu i Parizu 1888. i 1889. te je izabran za predsjednika (1886.) Ujedinjenih vijeća regionalnih studentskih organizacija Ruskog imperija. Predavao je kao mladi znanstvenik na Sveučilištu u Moskvi od 1891. do 1911., a kao redoviti profesor od 1898. godine. Od 1906. do 1911. bio je članom Ruskog državnog vijeća. Bliske osobne i intelektualne veze s Ukrajinom uvjetovale su da Vernadskyj od 1889. pa do 1918. provodi gotovo svako ljeto u središnjoj Ukrajini, odnosno tadašnjoj Poltavskoj guberniji. Godine 1890. on je sa zadovoljstvom istraživao tlo ukrajinske Kremenčuške regije, kao član znanstvene ekspedicije predvođene Vasilejem Dokučajevim.

Nakon Ruske revolucije u veljači 1917. godine, Vernadskyj je predsjedavao Poljoprivrednim znanstvenim odborom ruskog Ministarstva poljoprivrede. Nakon toga se vratio na moskovsko Sveučilište kao predsjednik Odjela mineralogije i geologije, a u kolovozu je imenovan za ruskog zamjenika ministra obrazovanja, postavši tako zadužen za sva sveučilišta i znanstvene institucije. Nakon boljševičkog puča pobjegao je u Ukrajinu. Godine 1918., po nalogu Mikole Vasilenka i Hetmanske vlade, bio je na čelu skupine ukrajinskih znanstvenika koji su izradili detaljan projekt za osnivanje Ukrajinske akademije znanosti. Od 1918. do 1919. godine služio je kao prvi predsjednik Sveukrajinske akademije znanosti. Ondje je organizirao kemijski laboratorij i Komisiju za proučavanje ukrajinskih prirodnih proizvodnih snaga. Bio je vrlo aktivan u geološkim i poljoprivrednim znanstvenim odborima Ukrajine te profesor na kijevskom Sveučilištu. Iako je po političkom uvjerenju bio liberal, ponekad i zagovornik ideje jedinstva ruskog, ukrajinskog i bjeloruskog naroda na ravnopravnoj osnovi, te otvoreni protivnik boljševika, velikoruskih, ali i sličnih "velikoukrajinskih" ideja, podnio je ostavku u Ruskoj ustavnoj demokratskoj stranci zbog izraženog ruskog šovinizma, koji je svjesno gušio ukrajinsko krilo. Godine 1919., tijekom posjeta Rostovu na Donu, nije se uspio vratiti u Ukrajinu već je završio na Krimu kojega su kontrolirali ruski Bjelogardijci. Ondje je 1920. postao profesor i rektor na tavriskom Sveučilištu u Simferopolju.

Po osnivanju Sovjetskog saveza Vernadskyj se 1921. vratio u Sankt Peterburg gdje je organizirao Radijski institut. Sljedeće godine preselio se u Pariz gdje je četiri godine radio s Marie Curie, istodobno predavajući na Sorbonnei. Po povratku u sovjetsku Rusiju, od 1928. upravlja Sovjetskom aka-

demijom znanstvenog radijskog instituta i Laboratorijem za geokemijska istraživanja, koji je prethodio Institutu za geokemiju i analitičku kemiju u Lenjingradu. Pod sovjetskom vlašću, Vernadskyj je zagovarao očuvanje akademske autonomije, slobodu govora i slobodno kretanje. U 1930-ima bio je na čelu nove akademske komisije za permafrost i teške vode te je započeo gradnju prvog sovjetskog ciklotrona. Nadgledao je razvoj sovjetske radiogeologije i biokemije. Godine 1940. bio je suosnivačem Akademske komisije za uran te njezin potpredsjednik. Vernadskyj je umro u siječnju 1945. godine, ostavivši iza sebe ogroman doprinos za ukrajinsku, rusku i svjetsku znanost.

Ideje Volodimira Vernadskog postale su temelj novih smjerova u geologiji, mineralogiji i hidrogeologiji te je prozvan osnivačem sovjetske geokemije i biogeokemije. Opširno je pisao o filozofskim pitanjima u znanosti, popularizirao je pojmove biosfere i noosfere, a razvio je i radiogeološke te radiokemijske koncepte. Znanstveni radovi Vernadskog obuhvaćaju knjige s predavanja o kristalografiji (1894.) i mineralogiji (1908.), zatim klasične studije o osnovama kristalografije (1904.), nedovršene opise mineralogije Ruskog imperija (1901./1911.), dva sveska studija i govora (1922.), povijest minerala zemljine jezgre (1923./1934.), pionirske radove "La Géochimie" (Geokemija, 1924.) i "La Biosphère" (Biosfera, 1929.), te knjigu o biokemijskim istraživanjima provedenim od 1922. do 1932. godine (1940.). Zbirka njegovih životnih djela, monografija o kemijskoj strukturi zemljine biosfere i okolice objavljena je u cenzuriranom obliku 1965. godine, 20 godina nakon njegove smrti. Također je cenzuriran njegov rad "Misli prirodoslovaca" (2 sveska, 1975.) o prostoru i vremenu u prirodi i o znanstvenoj misli.

Vernadskyj je bio vrlo popularan znanstvenik u sovjetskoj Rusiji i Ukrajini, posebno od 1960-tih. Mnoge knjige i članci o njemu su se pojavili nakon njegove smrti: ruska izdanja njegovih sabranih djela (5 svezaka, 1954./1955., 1959./1960.), izabrana djela (1959.), prikupljeni radovi o biogeokemiji (1967.), povijest znanosti (1981.), kristalografija (1988.), te zapisi o povijesti znanosti u Rusiji (1988.). Ukrajinska izdanja njegovih izabranih djela objavljena su u Kijevu 1969. godine. Ime znanstvenika "Vernadskyj" danas krasi mnoge ukrajinske akademske institucije, istraživačke stanice, knjižnice, brodove i druga važna središta. Konkretno, Nacionalna knjižnica Ukrajine također je dobila ime po njemu. U njegovu čast, po njemu su imenovana dva minerala "Vernadit" i "Vernadskit". Akademija znanosti je 1945. ustanovila novčanu nagradu i zlatnu medalju Vernadskog. Od 1973. Nacionalna akademija znanosti Ukrajine dodjeljuje premiju Vernadskog, a od 2003. i "Zlatnu medalju" za znanstveni doprinos.

Sergej Burda

Роман Лубківський

ІМ'Я

Назвали хлопчика: Терпко.
Час був такий –
Терпіла земля,
Терпіла природа.
Люди терпіли.
Найбільше мати;
Заки прийшло
Немовлятко на світ.
Тоді терпіння
Перебрав хлопчик,
Згодом - юнак,
А далі - балканський муж.
Відтак уже
До кінця свого віку –
Твердий і терпкий
Македонський старий
Що все на світі пізнав,
Отож усміхається
Ласкаво й терпко...

ІМЕ

Nazvali dečka: Trpimir.
Doba takvo bilo –
Trpila zemlja,
Trpila priroda.
Ljudi trpili.
Najviše mati;
Dok došlo nije
Dojenče na svijet.
Tad trpljenje
Preuze dječacić,
S vremenom – mladić,
Dalje – balkanski čovjek.
Otada pak
Do kraja svojih dana –
Čvrst i opor
Makedonski starac
Što sve znanje svijeta ima,

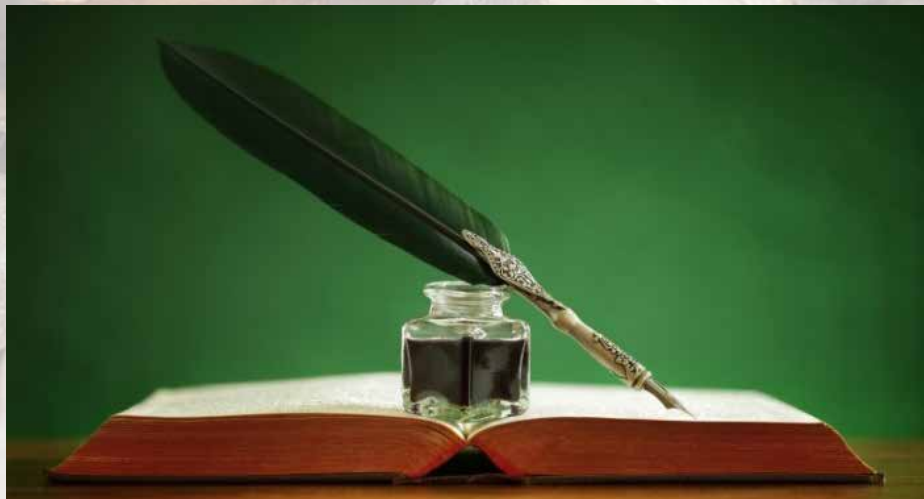
Zato baš osmjehuje se
Blago i jetko...
J.R.

ДВОЯЗИКИЙ ПІТ

Неповторний поет
(О двох языках!)
Україну хотів було
Мати в руках, -
Однією і другою,
Безумовно!
Так, у них,
Безумовно, міцних,
Защечебче народець –
Двомовно!
Ой же клепле поет,
Ой же клепле!
Тепле серце він має,
Ой тепле!
І Москву зогріває,
І Київ
Двоязыкий нащадок Батиїв!
Прапраправнук –
Чи правнук Могола?
Гола-боса душа,
Боса-гола,
Та її языки
Чи языки
Терендять,
Наче п'яні музики!
Кажуть,
Третього,
-Справжнього має:
За зубами
Поки що тримає...
Він чекає,
Чекає нагоди
В'істись жалом
У тебе Народе?!

DVOJEZIČNI PJESNIK

Neponovljivi pjesnik
(O jezika dva!)
On Ukrajinu htio je
U rukama imat', -
Jednom i drugom,
Bezuvjetno!
Pa, u njima,
Nedvojbeno, jakima,
Procvrkutat će narodić –
Dvojezično!
O, kleveće pjesnik,
O, kleveće!
Toplo srce ima on,
O, toplo!
I Moskvu grije,
I Kyjiv
Dvojezični potomak Batu-kana!
Praprapraunuk –
Ili praunuk Mogula?
Duša bosa i gola,
Gola i bosa,
I njeni jezici
Il' jezici
Blebeću,
K'o svirači pijani!
Kažu,
Trećega,
-Pravog ima:
Za zubima
Zasada ga drži...
On čeka,
Priliku čeka
Žalcem ubosti
Tebe
Narode?!
J.R.

ДАНІ УКРАЇНСЬКЕ КУЛЬТУРЕ
ВУКОВАР
ДНІ УКРАЇНСЬКЕ КУЛЬТУРА
ВУКОВАР